

Kí maale Uwien ya gber bo

gangam

Kí maale Uwien ya gber bo

Les méditations bibliques

Les leçons originales en anglais ont été développé par
Ghana Institute of Languages, Literacy and Bible Translation

Traduit en français par SIL Togo-Benin

Traduit en gangam par ceux du bureau exécutif de
l'ATADEC : GNOIRE Mèdjokbo
N'TOUAME Pakdembè
LAMBONI Gnanlé
KOLANI Lossoulé

Ce livre des méditations bibliques utilise les mots clés du syllabaire gangam comme thème de chaque leçon. Ce livre peut être utilisé soit ensemble avec le syllabaire dans les classes d'alphabétisation (lu par l'enseignant) soit dans les autres classes de post-alphabétisation (lecture participative des apprenants). Le but du livre est d'aider les néo-alphabètes dans leur lecture et connaissance biblique.

© 2011, ATADEC

Association pour la Traduction, l'Alphabétisation en
langue gangam et le Développement Communautaire

Uwien ya gber: Matie 13:18-23

¹⁸ «Ninbi, cenge mën wà plè' tibonbuor ya bim ya kpénjenm ya tingi. ¹⁹ Wà ke ciih Uwien ya bel ya gber, ka bendeh tu'tingi la, usenpol ubierɔ bàareh nε, ki ñendeh bi bule' nà u'fèl ni nnɔ. Mibim mà lu' usengbe nnɔ ya tingi nínnɔ. ²⁰Mibim mà lu' kutentieku bo nnɔ mɔ yé unil wà ciih Uwien ya gber, ki teknh tù tontonm nin uyensɔnge, ²¹ ama ka cèreh tù kpaakeh ñaan u'fèl ni, ka wuɔkreh u'ni mɔ nε. Liwɔbl bii ijend tu' wɔ tu'bo la, u pɔk kí taa tù kí wiɛ nε. ²² Mibim mà lu' kujegorku ni nnɔ mɔ yé unil wà ciih tigber nnɔ, uñendun ya gber nin lifaal ya yénmaale yà lereh binib nnɔ, wɔbndeh tù, ki cèreh ta ní fre kí sɔn tuonl nε. ²³ Mibim mà lu' kitinmɔnmɔnk bo nnɔ mɔ yé unil wà ciih tigber nnɔ, ki bendeh tu'tingi ki te ten mibim mà lùonh nε. Miba lùonh kokobk, mitɔm piluoluob, mitɔm mɔ pitata..»

Kí maale Uwien ya gber bo

Useci puh itintiin bukpàabu ni ma bo nnɔ, Satan mɔ ñendeh Uwien ya gber ti'fèl nnɔ nε. Ti li kàan Uwien ya gbɔnku nε kí benge Uwien ya gber kí cère tù ní li te ti'fèl ni. Ni ya puoli bó nε ti li kàare kí miɛ Uwien nε wɔ ní guure ti'fèl nin ti'yénmaale Satan la fre te. 1 Tes 5:23 ni nì kèle' ki ye: «Uwien, uyenduɔn ya daan nin u'yul ní

cère ní li yé u'yaab kí tì gben. Wɔ́ ní guure ni'ke mɔ̃mɔ̃nm ŋɔ́ ti'Yonbdaan Yesu Kristo ya babaadaali ni la li ŋmɔ̃be biil.»

Iniire nin mijiiinm

1. Isèci sɔ̃nh be ne?

I puh itintiin ne bukpàaku ni.

2. Satan naan useci mila bo?

U'mɔ́ ñendeh Uwien ya gber ne ti'fèl ni.

3. Ti li tien mila ne Satan la ñen Uwien ya gber ti'fèl ni?

Ti li kàare kí miè Uwien ya torm ne.

Unil li tien migbiirm mà: Fil 4:7

Nnɔ́ ne Uwien ya yenduɔn wà cен' unisaal ya bɛnm kɛ nnɔ́, li de ne lifèsɔ̃ngl, kí cère ni'yɛnm ní li dɔ́ kí ñe Yesu Kristo bo.

2. Usu

Inuun

Uwien ya gber: Gal 6:7-10

⁷ La lereh men ni'ba, ba leh Wien. Kime unil bule' nà la, u li ce nen ne. ⁸ Unil teh u'yɛnm yíe nà la, u li le u'yɛnm yíe nà ya suul ne. Ni'tingi si: mikuum. Ama unil teh Mifuoñaanm yíe nà la, u li le Mifuoñaanm ya suul ne. Ni'tingi si: limiel là ŋa ŋmɔ̃be gbenm. ⁹ Cère men tí li teh mimɔ̃nm ki la ye ti jii'. Kime ti tuu ki teh mimɔ̃nm la,

uyo we ní tí le lisuul. ¹⁰ Nen bo, ti ñmøbe libònì ma nɔ, cère mèn tí li sɔnh ki nuunh binib ke ya mɔnm, ni'ke tu nin ti'yaab bà mɔ teke' Kristo ki jin' nnɔ.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ukpaal bule' inuun la, u gu wɔ ní lá gbii inuun ne. U bule' itintiin la, u gu wɔ ní lá kobe itintiin ne. Ti teh nà bre ti'fuobm ni la, nà bre ne li tu tε. Ama ti cère' Uwien ya gber te tinbi nin ti'bumu ya fèl ni la, ti li tuɔre kí bende Uwien nin u'tùon. Ti teh bà ti'fuobm ni nin ti'bumu ya fuobm ni?

Iniire nin mijjiinm

1. Bi bule' ikpɔbr bukpàabu ni la, bi lá li ce ba?

Bi lá li ce ikpɔbr ne.

2. Ti teh tibont tà bre la, bε li tu tε?

Nà bre ne li tu tε.

3. Ti cère' Uwien ya gber te ti'fèl ni la, ti li le ba?

Ti li tuɔre kí bende Uwien nin u'tuon ne.

Unil li tien migbiirm mà: Gal 6:7

La lereh mèn ni'ba, ba leh Wien. Kime unil bule' nà la, u li ce nen ne.

3. Uje

Uje nin u'po

Uwien ya gber: Efes 5:21-33

²¹ Ni boh Kristo ma nno, li blinh mën ni'yul ni'tob ya nun bó. ²² Bipiibε, li blinh mën ni'yul ni'ciεb ya nun bó tén ni blinh ma ni'yul Yonbdaan ya nun bó nno; ²³ kime uje yé u'po ya cién tén Kristo yé u'taanl yaab ya cién ma ne. Kristo ya taanl yé u'gbenent ne, ne u yé u'taanl nno ya ñmiεnl. ²⁴ Nen bo, bipiib n̄ li blinh bi'yul bi'ciεb ya nun bó isen ke ni tén Kristo ya taanl yaab blinh bi'yul u'nun bó ma bo. ²⁵ Bijebε, wà ke n̄ li yíe u'po tén Kristo yíe u'taanl ma, ki teke' li'kuum ki kpo' nno. ²⁶ U tien' nno ñ̄ lè n̄ li yé Uwien yaal ne, ne ki taa' miñunm nin u'gber ki lùore' li'nib. ²⁷ U yíe be n̄ baa u'saan, kí li mɔn ki windeh, ki la ñmɔbe jɔknt, ki la ñmɔbe miin, ki la gbè niba saan, ama be n̄ li yé biñaanb, ki la ñmɔbe biil ne. ²⁸ Nno ne nì kpe uje n̄ li yíe u'po tén u yíe u'ba ma bo. Uje wà ke yíe u'po la, u yíe u'ba ne. ²⁹ Kime nil ña kpele ki seng'e u'ba. U jinh ne, ki likeh u'ba mɔnmɔnm tén Kristo jindeh u'taanl yaab ma, ki likeh be mɔnmɔnm nno. ³⁰ Tinbi Kristo yaab yé u'gbenent ne. ³¹ Nì kele' Uwien ya gbonku ni ki ye: «Nen ne cère' uje kuɔn' upii la, u li dàan u'naa nin u'baa, wɔn nin u'po n̄ taan, ne bən bile nno n̄ taan kí tien unibaab.» ³² Nibonbolkaann nno yé niboncienn ne. Min bo, nì likeh Kristo nin u'taanl ne. ³³ Ama tigber bugben likeh ni'mɔ ne. Uje ke n̄ li yíe u'po tén u yíe u'ba ma bo. Upii ke mo n̄ li boh u'ce.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien ya gbɔ̄nku wɔ̄kn̄ te ti li kp̄ien usenmɔ̄nmɔ̄n wà kí tien upiikuɔ̄n wà mɔ̄n. N̄e upiikuɔ̄n wà mɔ̄n ni, wà ke li kp̄ie kí tien nà si: wɔ̄ n̄ li yíe u'tɔ̄ ne. Miyíem ne selndeh u'tɔ̄. N̄i te t̄en Uwien yíe te ma bo ne. Uwien ya yíem bo ne u taa' u'bij̄e ki tien' lituɔ̄rl ti'biere bo. Mi ya yíem ɔ̄ja cèreh nil teh u'yenm yíe nà, ama mì cèreh u teh u'tɔ̄ yíe nà ne. Mi ya yíem ne li cère tí li ɔ̄jme nin tɔ̄b.

Iniire nin mijiinm

1. Be cèrē' ti'ni wà ke li blinh u'yul u'tɔ̄ ya nun bó?

Wà ke li blinh u'yul u'tɔ̄ ya nun bó kí ñe ti boh Kristo nin u yíe te ma nnɔ̄ bo.

2. Mi le yíem be ya bol ne li cèrē ti'piikuɔ̄n n̄ li mɔ̄n-i?

Miyíem selndeh u'tɔ̄ ne, ki liendeh u'tɔ̄ yíe nà usen.

3. Ti tien' mila ki bende' ki ye Uwien yíe te mi ya yíem ya bol-i?

Ti bende' kime u taa' u'bij̄e Yesu ki tien' lituɔ̄rl ti'bo.

Unil li tien migbiirm mà: San 15:12

¹² N yíe ní li teh nà si: li yíe men tɔ̄b t̄en n yíe ne ma bo.

4. Une

Une

Uwien ya gber: Ebre 9:13-14

¹³ N̄i yé bi là taah iwɔ̄j̄e nin inaj̄e ya sèm ki gbienh binib bà bii' bo, ki wìndeh unasel ki taah u'fentem ki

pukeh bi'bo, kime bi saa' likuəl ŋɔ be n̄ ñen bi'bo tijknt la,¹⁴ n̄ li tien mila Kristo ya sèm ŋa n̄ li ŋmɔbe tuɔm kí cen nen ke. Mifuoñaanm mà ŋa ŋmɔbe gbenm cère' Kristo taa' u'ba ki tien' lituɔrl ten kitɔtuɔrwenk kà ya niba saan ŋa gbè, ki de' Uwien ŋɔ u'sèm n̄ gben itùonbiere yà te ti'fèl bo ya gber, kí cère ti'fèl n̄ li wien kí tì gben ŋɔ tí li sɔnh ki dienh Uwien wà fuobe ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Israyel yaab ya ciɛn Moyis tɔke' be ki ye be n̄ li taah inajɛ nin ipe nin iwɔb ki teh ituɔre. Sufmbé là taah tiwent nnɔ ya sèm ne ki gbiɛnh binib bo Uwien ya nun bó, ne Uwien fèreh be bi'biere. Yesu ne yé ti'bo lituɔrl là mɔn ki tì gben'. U'sèm puube' udɔɔnpɔn bo ti'biere ya fèrm bo ne. San 19:34 ye: «Nε sojambé nnɔ ya uba taa' likpaanl ki cɔke' Yesu ya kele ni. Nε misèm nin miñunm pɔk ki ñen' i ya tাাan bo.» Ti tuo' Yesu ya tuɔrl la, ta ji li nuunh tí li taah tiwent ki teh ituɔre. Uwien fèreh te ti'biere kime Yesu ya sèm dèkre' ŋɔ.

Iniire nin mijiinm

1. Sufmbé taah ba ki teh ituɔre?

Bi taah inajɛ nin ipe nin iwɔb ne ki teh ituɔre.

2. Ti ji ŋmɔbe ba na yé went ya tuɔre?

Ti ŋmɔbe Yesu Kristo wà ya sèm puube' udɔɔnpɔn bo ti'bo nnɔ ne.

3. Ti tuo' ki ye Yesu yé ti ñmienl la, Uwien teh te ba kí ñe Yesu ya sèm bo?

Uwien fèreh te ti'biere ne.

Unil li tien migbiirm mà: 1 San 2:2

U taa' u'ba ki tien' lituɔrl ki de' Uwien ñɔ Uwien n̄ fère te ti'biere ne. Na yé ti'yi baba, u li fère unjendun ya nib ke mɔ yi ne.

5. Iji

Iji

Uwien ya gber: Luk 8:11-15

¹¹ «Mikpenjenm nnɔ ya tingi sɔ: tibonbuor nnɔ yé Uwien ya gber ne. ¹² Mibim mà lu' usengbe nnɔ yé binib bà ciih Uwien ya gber, usenpol bàareh ki lá ñendeh tù bi'fèl ni ñɔ bi la teke Uwien kí ji kí ñmère ne. ¹³ Mibim mà lu' kutentieku bo nnɔ mɔ yé binib bà ciih Uwien ya gber, ki teknh tù nin uyensɔnge, ama ka cèreh tù kpaakeh ñaan bi'fèl ni ne. Bi teke' Uwien ki jin' nì wuɔke' waamu, mibiikm tu' be la, bi pɔk kí wiɛ Uwien ya sen ne. ¹⁴ Mibim mà lu' kujegorku ni nnɔ mɔ yé binib bà ciih Uwien ya gber ne ki cèreh unjendun ya gber nin lifaal ya yenmaale nin unjendun ya ñmaa wɔbndeh tigber nnɔ ki cèreh ta fɔreh mɔnmɔnm bi'fèl ni ne. ¹⁵ Mibim mà lu' kitinmɔnmɔnk bo nnɔ mɔ yé binib bà ya fèl bo mɔn, bi ñmɔbe tigbemɔnt, ki cengeh tigber nnɔ, ki taah tù ki blinh bi'fèl bo, ki ñikndeh ki cèreh tù sɔnh itùon ne.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Bi bule' iji bukpàabu ni la, nì li wuɔke ne kí yaan yì nì be kí kpaan micem. Yesu len' San 4:36 ni ki ye ti cère' Uwien ya gber te ti'fèl ni tèn bi bule' mijibim ne bukpàabu ni la, ti lá li le nà si: limiel là ȳmɔbe gbenm ne. Uyo uba ti tɔkeh binib Yesu ya gbemɔnmɔnt la, nì te tèn ba teknh tù tontonm ne. Ama ti kàareh ki daan ki ye bi li tuo tù, kí bende Kristo. Ti duɔndeh ti'yenm ki gu haali iji nì tì kpére kí be ma nnɔ nì kpe tí li mìnneh nè, kí li kàareh, kí li du Uwien bo haali kí tì le ti nuunh nà.

Iniire nin mijiinm

1. Ti li taah bε ya bonn kí ble ti'fèl ni?

Ti li taah Uwien ya gber ne kí ble ti'fèl ni.

2. Ti tien' nnɔ la, ti li le bε ya bonn-i?

Ti li le limiel là ȳa ȳmɔbe gbenm.

3. Nì yé nì te tèn binib ȳa teknh tigbemɔnmɔnt tontom la, ti li tien mila?

Ti li kàareh ne ki gu Uwien nì tì cèreh bε nì tuo tù kí bende Kristo.

Unil li tien migbiirm mà: Gal 6:9

Cère men tí li teh mimɔnm ki la ye ti jii'. Kime ti tuu ki teh mimɔnm la, uyo we ní tí le lisuul.

6. Mitierm (*pas de leçon biblique*)

Uwien ya gber: 1 Kor 3:3-7

Ni laan lì bie ki pe minisaaltetem bo ne. Iponponbe nin ikònkokòn yà te ni'ni nno ne wongeh ki teh ni bie ki ñmòbe minisaaltetem ne, ki ñaake ki teh unisaal teh nà baba.

⁴ Ni'ni biba lienh ki teh ben pe Pøl bo ne, bitøb lienh ki teh ben pe Apolos bo ma nno, na pe nisaaltetem bo nínc-cc? ⁵ Apolos yé be ne? Bii min Pøl yé be ne? Ti yé Uwien ya tonsønb ne. Ne kí ñe tinbi bo Uwien cère' ni teke' Yesu Kristo ki jin'. Ti'ni wà ke sɔn' Yonbdaan de' wɔ lituonl là ne. ⁶ Min Pøl caan' busubu ne, ne Apolos jøke' bù miñunm, ama Uwien ne cèreh bù kpienh. ⁷ Nen bo, wà caakeh nin wà jøknh miñunm ke ña yé niba, ama Uwien wà cèreh nì kpienh nno ne yé niba.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ti bule' inuun bii iji bii imuu bii ikpoibr la, ti li kàare kí mie Uwien ne wɔ ní cère ni'ke ní kpére, kí tien mɔnmɔnm ñɔ tí le tikpejier mɔnmɔnm. Uwien baba ne li fre kí cère ti bule' tibont ta ní pe kí kpére. Wɔn ne cèreh uwien ñeh, ki cèreh utaa niih. Ti fuobe Uwien ya sen ni la, Uwien dienh ti'ni wà ke lituonl là u li sɔn ne. Biba tøkeh Uwien ya gber, bitøb wɔknh bà teke' ki jin' mifènm. Biba kàareh, bitøb toreh Uwien ya taanl ya tuonl. Ama Uwien ne cèreh unil ke kpienh mitekjim ya sen ni.

Iniire nin mijiinm

1. Kristo yaab là te mila Korent ya du ni?

Iponponbe nin ikònkòn ne là gbe bi'ni tèn binib bà pε ujendun ya bont bo.

2. Ùmè dienh Kristo yo ke lituonl-i? Itùon nnɔ si i le ba?

Uwien ne dienh wà ke lituonl. Itùon nnɔ si: kí tøke Uwien ya gber, kí kun imòn, kí kàare, kí tore Uwien ya tuonl ya sɔnm, kí sɔn kí tore bitɔb.

3. Ùmè cèreh nibonn ke kpienh-i?

Uwien ne cèreh nibonn ke kpienh.

Unil li tièn migbiirm mà: 1 Kor 3:7

Nen bo, wà caakeh nin wà jøknh miñunm ke ña yé niba, ama Uwien wà cèreh nì kpienh nnɔ ne yé niba.

8. Ibi

Ibi yà peh

Uwien ya gber: Mark 4:26-29

²⁶ Yesu tí len' ki ye: «Uwien ya bel naan tibonbuor ya bim mà uje uba bule' mè u'kpàabu ni ne. ²⁷ U gɔh-ɔɔ, u likeh ñɔnku nin wien ni-ii, mibim nnɔ peh ne ki kpienh, wa ben mì teh ma bo. ²⁸ Kitink ne cèreh mì peh, ki cinh ki kpienh, kí tì pobe kí maa, kí tien ijifen, kí fɔre nin mibim. ²⁹ Nì lá ben' ki kpaan' micem la, ne wɔ ñ taa puoko kí jo kí tì ce.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu tɔkeh tigber tuu nɔ Uwien ya bel bo kitink bo ne. U yíe tí bule tibont ne kitink bo, ama wɔn ne cèreh ti buuh tibont tà nnɔ peh, ki kpienh, ki lùonh. Tɔ, Yesu lienh tibont tule bo ne. Ti buuh tibont tà kitink bo nin Uwien ya bel ya gber tà ti taa' tù ki blinh ti'fèl ni nnɔ. U yíe tí li teh nà si: Tí li tɔkeh ti'jɔtieb nin ti'kɔnkuɔnlieb wɔn Yesu ya gber nin u yíe te ki kpe ma bo. Bà teke' Yesu ki jin' nnɔ bi maa' be ki lere' ɔj be ñ kɔ Uwien ya bel ni ne. Uwien ne li cère u'gber ñ kpére kí lùon.

Iniire nin mijjiinm

1. Ðme buuh ibi?

Unisaal.

2. Ti ben ibi peh ma bo-oo?

Ta ben.

3. Ðme cèreh ibi peh ki kpienh kitink bo, ki cèreh Uwien ya gber mo kpienh ti'fèl ni?

Uwien ne.

Unil li tien migbiirm mà: San 3:3

Ne Yesu tɔke' wɔ ki ye: «N tɔkeh ɔe imòn ne, ba maa' unil wà ki lere' la, udaan ɔa ñ fre kí le Uwien ya bel.»

Uwien ya gber: Itùon 13:3-4

³ Bi lòle' buñɔbu ki kàare' ki tì gben' ma nnɔ, ne ki taa' bi'nuɔ ki paan' Banabas nin Sɔl bo, ki cèbe' be bi bure'. ⁴ Tɔ, Mifuoñaanm sɔn' Banabas nin Sɔl ma nnɔ, ne bi bure' ki tì baa' Selusi ya du ni, ki kɔn' buñercienbu, ki bure' Ciip ya dekl bó.

Kí maale Uwien ya gber bo

Binib bà ña ben ki ye Yesu yé uñmiénl nnɔ fuobe licinñunl ni ne Uwien ya nun bó. Kujtiefènku ya gbɔnku ya yo Kristo ya taanl yaab là kàareh Uwien ne ki cengeh u'bó, ne u cèreh bi taah tigbemɔnmɔnt tà yé kuwenwenku nnɔ ki joh idutɔ bó. Pɔl nin Banabas mɔ jon' idu yà te Mediterane ya ñunciemn bó nnɔ ni ki tì wɔkn' tigbemɔnmɔnt nnɔ, ki caan' Kristo ya taan ì yεbe, ne binib paan' Krsto ya sen bo ki yεbe. Ti mɔ n̄ li taah tigbemɔnmɔnt ki joh idutɔ bó.

Iniire nin mijinm

1. Ki te licinñunl ni Uwien ya nun bó ya tingi si ba?

Nì tingi si ki la bende kí ye Yesu yé uñmiénl.

2. Uwien tɔke' Kristo ya taanl yaab ki ye be n̄ sɔn ba?

U ye be n̄ sɔn binib be n̄ taa tigbemɔnmɔnt kí jo idutɔ bó.

3. Pol nin Banabas tien' mila?

Bi wɔkn' tigbemənəmənt, ki caan' Kristo ya táan.

Unil li tiēn migbiirm mà: Matie 28:19

Nen bo, li joh men inibol ke saan, kí tì tien be n'panpaankaab, kí sìi be Uwien ya ñunm, Baa nin Bijë nin Mifuoñaanm ya yel bo.

10. Busubu

Busubu

Uwien ya gber: Mikpiirm 22:1-2

¹ Uwien ya tond nnɔ̄ wuɔ̄n' nni miñunm mà dien limiel ya kpen u windeh ten lidingl ki likeh ki càareh. Mì ñeh Uwien nin Kipebuk nnɔ̄ ya berbiék saan ne. ² Limiel ya subu se mifennm mà dɔ̄ udu nnɔ̄ ya benku ni nnɔ̄ ya siik ni ne, ki te ukpen nnɔ̄ ya kele ke ile, ki lùonh bolm piik nin mile libinl ni. Bù lùonh ŋmaal ke ŋmaal ne. Bu'fer yé kunjàaku ne ki buuh inibol ke.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien tien' binikpiɛkb bà ujɛ nin upii nnɔ ŋa bon' wɔ, ne
u pien' be bi la mɔ limiel ya subu ya bii. Yesu kpo'
upɔɔnɔnɔn bo ki pen' ta bon' Uwien ma nnɔ bo ma nnɔ,
ti li le usen kí mɔ limiel ya subu nnɔ ya bii paaki bó, kí li
fuobe uyo ke ne. Busubu nnɔ ya fer li buuh te. Tí faare
men Uwien mi ya ŋmercienm bo.

Iniire nin mijinm

1. Binikpiekb, uje nin upii nnɔ tien' ba?

Ba bon' Uwien.

2. Ba bon' Uwien ma nnɔ, u tien' mila?

U pien' be bi la mɔ limiel ya subu nnɔ ya bii ne.

3. Limiel ya subu ji te la fənfennɔ?

Bù ji te paaki bó ne.

Unil li tien migbiirm mà: Mikpiirm 22:14

Binib bà sɔkreh bi'liert nnɔ Uwien ya mɔnm te bi'bo. Ben ne ŋmɔbe usen be ní mɔ limiel ya subu ya bii, kí ñe bunañɔbu kí kɔ udu nnɔ ni

11. Ujen

Ujen

Uwien ya gber: San 6:5-13

⁵ Yesu yaare' ki laa' binib we ní u'saan ligol, ne u niire' Filip ki ye: «Ti li de tijier le saan ŋɔ binib bie ní ji?»⁶ Wɔn bugben là ben u li tien ma bo, ne ki niire' Filip ŋɔ wɔ ní cii u li len kí ye bà.⁷ Ne Filip jiin' wɔ ki ye: «Ti taa' iwien kobiile ya tuonl ya paaku mɔnɔn ki de' tijier la, ta ní baa unil ke ní le finfiimu kí ji.»

⁸ Ne u'panpaankaab ya uba, bi yih wà Andre u yé Simon Pier ya ninje nnɔ tɔke' Yesu ki ye:⁹ «Kibujebuk kiba te nie saan ki ŋmɔbe kpɔnɔ uŋjun nin

mujenwawaamu mule ama binib bie yébe ki kpe ma nɔ, nì li tien bε ba?»

¹⁰ Nε Yesu tɔke' bε ki ye: «Cère men binib nnɔ ke ñkèle.» Timɔsɔngt là yébe ni'saan, ne bi kèle' tu'bo. Bijeb là li baa tεn itur ijun. ¹¹ Yesu yuure' kpɔnɔ nnɔ, ki faare' Uwien, ki gbiire' binib nnɔ, ne ki tien' nnɔ mujenwawaamu nnɔ mɔ. U là de' bi'ke bi yé ma bo ne. ¹² Bi'ke ñmɔn' ki gbo', ne u tɔke' u'panpaankaab ki ye bε ñ tantaan tijenjent tà sien' nnɔ ñɔ niba la ñende. ¹³ Bi tantaan' binib nnɔ ñmɔn' kpɔnɔ ujun nnɔ ki gbo' tijenjent tà sien nnɔ, ki gbien' ikpencub piik nin ile.

Kí maale Uwien ya gber bo

Tí taa men unacenfaan wà tuo' wɔn nin Yesu ñ taan kí ji u'jier kunennenku. Tijier nnɔ ña là yébe ama u tuo' ki taa' tù ki de' Yonbdaan. U là bεn kεin ki ye wa ñmɔbe jier la, mikònɔm li cuo wɔ. U yé unimɔn ma nnɔ, na yé wɔn baba ne jin', linigocienl mɔ jin' tijier nnɔ ne. Nba la, ti maaleh ki teh ti ñmɔbe nà waamu nnɔ ña yé bonn ne. Ama ti taa' nè ki de' Uwien la, u li fre kí tien binib bà yébe mimɔnm kí ñε nen bo. Yesu li fre kí taa kibuk mɔnɔn kí tien binib mimɔnm.

Iniire nin mijiinm

1. Yesu taa' ba ki jin' linigol nnɔ?

U taa' unacenfaan uba ya kpɔnɔ ujun nin u'jen ile ne.

2. Yesu taa' kpɔnɔ nɔjɔn nin ijɛn ile nnɔ ma nnɔ u de'
binib tijier tù kpɛ mila bo?

*U de' binib tijier tù yɛbe unil kɛ jin' ki gbo' ki gbɛle'
ikpencub piik nin ile.*

3. Nì wɔknh tɛ ba Yesu bo?

*Nì wɔknh tɛ ki teh Yesu li fre kí taa ti dienh wɔ nà
nnɔ kí tien miyɔkm ya bonn ne. U yié tɛ ne, ki likeh
tɛ, ki dienh tɛ nà cieke tɛ.*

Unil li tien migbiirm mà: Luk 3:11

Ne u jiindeh bɛ ki teh: «Wà ŋmɔbe ilier ile la, wɔ n̄ taa
liba kí pu wà ŋa ŋmɔbe. Wà mɔ ŋmɔbe tijier la, wɔ n̄ pu
wà ŋa ŋmɔbe.»

12. Mitierm (*pas de leçon biblique*)

13. Unasi

Unasi

Uwien ya gber: Matie 12:25-28

²⁵ Yesu ben bi'yenmaale ma nnɔ, ne ki tɔke' bɛ ki ye:
«Libel là kɛ ya nib bore' tɔb ki kɔnh bi'ŋmiel ni la, libel
nnɔ li juore fenm ne. Udu uba ya nib bii iden iba ya nib
mɔ bore' tɔb, ki kɔnh bi'ŋmiel ni la, udu nnɔ bii iden nnɔ
mɔ li juore fenm ne. ²⁶ Nen bo, Satan liebe' ki ŋuɔh wɔn
Satan binib saan la, u kɔnh nin u'ba ne, ne u'bel li tien
mila ka n̄ juore fenm-i? ²⁷ Ni len' ki ye isenpol ya ciɛn

Belsebul ne de' nni mituɔm n ɻuɔh isenpol binib saan. Tɔ, ɻme nín de' ni'panpaankaab mɔ mituɔm bi ɻuɔh isenpol binib saan-i? Ni'panpaankaab teh ma bo ne li wuɔn kí ye ni ɻmɔbe imɔn bii na ɻmɔbe.²⁸ Ama Uwien ya Fuoñaanm ne dienh nni mituɔm n ɻuɔh isenpol. Nen ne wuɔn' ki ye Uwien ya bel baa' ní ni'saan.

Kí maale Uwien ya gber bo

Belsebul yé ubul uba ya yel ne binib pukeh wɔ. Liyel Belsebul ya tingi si: «Yonbdaan bii inasi ya cien» ne. Ti'ke nen inasi kime ì puondeh iwiɛn ne ni'ke saan. Binib bà pukeh Belsebul nnɔ ñikndeh ne ki duɔndeh u'yenm ɻɔ wɔ ñ lèkn bi'bo nà bre la tu bɛ; ki gbáanh wɔ cɔnɔn wɔ ñ buu bɛ. Yesu baba ne ɻmɔbe mituɔm ki taah Mifuoñaanm ki buuh tɛ, ki fienh te isenpol ya nuɔ ni. Uwien ñen' tibont tù yɛbe ki li fre kí tore te tí faake nin iwiɛn. Binib nuun' ki bende' tibont ki tien' iñɔke ɻɔ dɔktiembɛ ñ li taah ki buuh biwienb ne. Binib pukeh nà nnɔ ne ɻa ñ fre kí buu nil fiebu.

Iniire nin mijiiinm

1. Belsebul yé ɻme?

Belsebul yé inasi ya cien ne binib pukeh wɔ.

2. Be bo ne ta yíe inasi ya gber-i?

Kime inasi tɛbndeh ti'jier bo ne ki puondeh te iwiɛn.

3. ɻme ñen' dɔktiembɛ taah tibont tà ke ki teh iñɔke nnɔ? *Uwien ne ñe' tù.*

Unil li tien migbiirm mà: Matie 8:16

Ni'daali ya tajuɔku, ne bi tuke' binib ligol ki baa' Yesu saan isenpol ɳaake bε. Yesu ɳore' isenpol nnɔ nin u'ñɔmaam, ne ki cère' bà ke bun nnɔ faake'.

14. Itεbi

Itacaan

Uwien ya gber: San 13:1-5, 12-17

¹ Nì là sien' waamu ne Sufmbe ya Pak ya nacenku ñ jele. Yesu ben ki ye u'yo baa' wɔ ñ ñe uŋendun wuu ni, kí liebe u'Baa bó. U là yíe u'nib bà te uŋendun ni nnɔ. U là yíe bε ki tì gben' ne.

² Yesu nin u'panpaankaab là jinh kutaajuɔku ya jier uyo wà nnɔ ki laa' usenpol de' Simɔn Iskariyɔt ya bije Sudas iyɛnmaale ɳɔ wɔ ñ kuore Yesu. ³ Yesu ben ki ye u'Baa de' wɔ mituɔm tibont ke bo, ki ben mɔ ki ye u ñen' ñi Uwien saan ne, ki tí liebeh Uwien saan. ⁴ Wɔn nin u'panpaankaab ke ki jinh, ne u fii' ki sere', ki gore' u'paaki bó ya lierl ki ble', ki taa' kukpelcieku ki gbin' u'ciek ni, ⁵ ne ki taa' miñunm ki kuore' kusenku ni, ki cin' ki sɔkreh u'panpaankaab ya tàan, ki taah u gbin kukpelcieku kùa nnɔ ki ɳmireh yè.

¹² Tɔ, u sɔkreh bi'tàan ki tì gben', ki gole' u'lierl nnɔ, ne ki liebe' ki tì kèle', ki niire' bε ki ye: «Ni cii' n tien' ne nà nɔ ya tingi-ii? ¹³ Ni yih nni ni'Cenbaa nin ni'Yonbdaan ma nɔ, ni ɳmɔbe imòn ne, kime n yé wɔn ne. ¹⁴ Min

ni'Yonbdaan nin ni'Cenbaa sōkre' ni'tàan ma nō, ni'mō ní li sōkreh ni'tōb ya tåan nnō. ¹⁵ Kime min wuɔn' ne ni li teh ma ne, ni'mō ní li teh ni'tōb ten n tien' ne ma nō. ¹⁶ N tōkeh ne imòn ne, utonsɔnl ḥja cen' u'cenbaa, utond mō ḥja cen' wà sɔn' wō. ¹⁷ Ni bende' n len' nà nō ya tingi ma nō, ni teh nnō la, Uwien ya mɔnm li te ni'bo ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Kujtiefènku ya gbɔnku ya yo Sufmbe là ɣmɔbe iyonbe ne ì sɔnh be itùon. Kí cekre binib ya tacaan bii kí sōkre bi'tàan là yé uyonbgbarké ya tuonl ne. Yesu ya panpaankaab uba mɔnɔn ḥja là sɔn' lituonl nnō, ama Yesu wɔn sɔn' lè. Yesu ye u là tien' nnō cùn bi'mō ní li teh nnō ne. Yesu ya panpaankaab li yé bitōb ya tonsɔnb ne. Matie 20:28 ye «Unil ya Bije ḥja baa' uñendun wuu ni be ní sɔn kí de wō. U baa' wɔn ne ní sɔn kí de binib, kí kpo ḥja kí de binib bà yεbe kí wiε.»

Iniire nin mijjiinm

1. Yesu tien' ba?

U sōkre' u'panpaankaab ya tåan.

2. Yesu tien' nnō ma u tóke' te ki ye ba?

U ye ti'mō ní li teh nnō.

3. Tinbi Yesu ya panpaankaab ti li yé bile nib-i?

Ti li yé bitōb ya tonsɔnb ne.

Unil li tiēn migbiirm mà: 1 Pier 4:10

Uwien de' unil ke bupaabu jeje nε. Wà ke n̄ li yé utonsɔnmɔnmɔn wà taah u laa' bupaabu bùa nnɔ ki toreh bitɔb.

15. Titunt / Titent (pas de leçon biblique)

16. Utaa

Utaa

Uwien ya gber: Matie 5:43-46

⁴³ « Ni tí cii' bi là tɔke' uyo bo yaab ki ye : · Li yíe wà yíe ñε, kí li nen wà nen ñε. » ⁴⁴ Ama min tɔkeh nε ki teh : · Li yíe men ni'nennendb, kí li kàareh ki dienh binib bà jèndeh nε, ⁴⁵ ñɔ kí li yé ni'Baa wà te paaki bó ya bumu, kime wɔn ne cèreh u'wien puɔreh ki wendeh bibierdenb nin binimònrb, ki cèreh utaa mɔ niih ki dienh binimònrb nin bibierdenb. » ⁴⁶ Ni yíe bà yíe ne baba la, ni li le li le suul ba ? Bilenpotekb mɔnɔn ña teh nnɔ-cc ?

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien cèreh uwien ñεh, ki cèreh utaa niih binib bà ke ña ben wɔ mɔnɔn ya kpàan ni nε. U'yíem nin u'fèrm te ki de' binib ke nε, bi boh wɔ bii ba boh wɔ la. U yíe ti li naan ten wɔn ne ki li fèreh binib bà teh te nà bre. Binib bii' te la, tí li kàareh ne kí dienh be kí li nuunh tí li teh be mɔnɔnmɔn, ki la jiindeh be bi teh te nà nnɔ. Cère men tí li naan ti'Baa Uwien.

Iniire nin mijiinm

1. Uwien yíe ñme?

U yíe binib kε nε, bà yíe wɔ nin bà ña yíe wɔ kε.

2. U yíe ti li naan nin ñme?

U yíe ti li naan nin wɔn nε.

3. Ti li teh ti'nennendb mila?

Ti li kàareh ki dienh bε nε, kí li teh bε tñimònt.

Unil li tien migbiirm mà: Erom 5:8

Uwien wuɔn' ki ye u yíe te, ki cère' Kristo teke' ti'kuum ki kpo' uyo wà ti laan là bie ki yé bibierdenb nnɔ.

17. Unacu (*pas de leçon biblique*)

18. Mitierm (*pas de leçon biblique*)

19. Ilenben

Utuon

Uwien ya gber: Matie 24:36-42

³⁶ «Ama uba ña ben tibont nnɔ li tien lidaali là bii uyo wà. Paaki bó, Uwien ya tondb ña ben. U'Bije mɔ ña ben, Uwien Baa baba ne ben. ³⁷ Nowe ya yo là te ma bo nnɔ, Unil ya Bijε ya baam mɔ lá li te nnɔ nε. ³⁸ Nowe ya yo, uyo wà miwuɔm ña laan là jin' kitink nnɔ, binib là jinh nε ki ñuh, bijeb kuɔndeh bipiib, bipiib mɔ kunh ticer, ki tì baa' lidaali là Nowe kɔn' buñercienbu. ³⁹ Ba là ben ki ye niba li tien bε, ki tì baa' uyo wà miwuɔm kun'

nin bi'ke. Uyo wà Unil ya Bijε lá li baa ní nnɔ, nì li te nnɔ ne.⁴⁰ U ya yo, bijεb bile li bɔ bukpàabu ni, bi li taa uba kí dàan utɔ.⁴¹ Bipiib bile li nàanh unegɔn uba bo, bi li taa uba kí dàan utɔ.⁴² Nen bo, la gɔh mɛn, kime na ben lidaali là Yonbdaan li baa ní.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien baba ne ben Yesu li liebe ní lidaali là kitink kie bo. U liebe' ní la, u'nib li mɛkre kí cende wɔ wɔn nin ben ní li te paaki bó. 1 Tes 4:15-18 ye : «Imòn, ti tɔkeh ne tigber tà nɔ yé Yonbdaan ya ñɔbon iba ne. Yen si: Yonbdaan li baa lidaali là nnɔ, tinbi bà li bie ki fuobe nnɔ ḥa lì li liere bà kpo' usen. Kime Uwien lá de usen la, ti li cii Uwien ya tondb ya ciɛn ya niɛke bó nin Uwien ya natunl ya muɔ bó. U ya yo ne Yonbdaan nin u'yul li ñe paaki bó kí li jiinh ní. Nen saan ne Kristo yaab bà kpo' nnɔ li kpiɛ kí mɛkre. Ni ya puoli bó ne Uwien li yuure tinbi bà bie ki fuobe nnɔ nin ben tí tuobe Yonbdaan titewɔlgbɔnt ni paaki bó. Nnɔ ne ti li tuu ki te nin Yonbdaan uyo ke. Nen bo, li taah mɛn tigber tuu ki saakreh tɔb ya gbənent.»

Bipiib bile te ki toh linuul la, bi li taa wà yé Kristo yɔ nnɔ ne wɔ ní cende u'Yonbdaan. Wà ḥa yé Kristo yɔ nnɔ, bi li daan wɔ ne, wɔ ní ji ijɛndciɛn yà Uwien ya mutuol li fii wɔ ní cère binib ní ji yè kitink kie bo nnɔ. Yesu yíe tí bonde ne kí cende wɔ.

Iniire nin mijiinm

1. Ñme ben lidaali là Yesu li liebe ní?

Uwien baba ne ben.

2. U liebe' ní la, Kristo yaab li tien mila?

Bi li duò paaki bó ne kí li te nin wɔ.

3. Bà ña tuo' ki ye Yesu yé uñmienl nnɔ li tien mila?

*Bi li juore ne Uwien n̄ bu be tibuur kí d̄ere bi'tub bi
biere bo.*

Unil li tien migbiirm mà: Matie 24:42

Nen bo, la goh men, kime na ben lidaali là Yonbdaan li baa ní.

20. Linel

Inel bii iwién

Uwien ya gber: Matie 9:20-22

²⁰⁻²¹ Tɔ, upii uba mɔ là te ni'saan, ki laa' tifer ibin piik nin ile ta gben'. U maale' u'yenm ni ki ye: «N me' u'wengolkaar mɔnɔn la, n li faake ne.» Ne ki baa' Yesu ya puoli bó ní, ki nεkn' wɔ, ne ki me' u'wengolkaar ya ñɔgben.

²² Yesu jiebe' ki laa' wɔ, ne ki tɔke' wɔ ki ye: «N'bise, cuo a'ba. A'tekjim ne ñmien' ñε.» Ne u pɔk ki faake' i ya tàan bo.

Kí maale Uwien ya gber bo

Doktiembə bēnge' tibont tā yēbe ki li fre kí tore tē. Bi wōkn' doktiembə bē n̄ li kereh bii bē n̄ li taah iñoke ki buuh tē. Ama iwien iba te bii igbién iba te ki bre ba n̄ fre kí buu yè bii kí kere. Doktiembə bà faa ḥa n̄ fre kí buu nà la, Yesu wōn ḥmōbe mituɔm wō n̄ buu nè. Ti taa' ti'fuobm ki de' wō la, ti li fre kí li du u'bo wō n̄ guure tē. Yesu n̄ yé doktieciēb kē ya ciēn.

Iniire nin mijiinm

1. Be tien' upii nn̄ m̄ Yesu?

U teke' ki jin' ki ye u li fre kí buu wō n̄.

2. Doktiembə ḥa n̄ fre kí buu tē la, ti li tien mila?

Ti li kàare Yesu n̄.

3. Yesu ḥa n̄ fre kí buu i l̄ wiēn ba?

Wiēn ḥa te ḥo u yé wō n̄ buu yi la, wa n̄ fre kí buu yi.

Unil li tien migbiirm mà: 1 Pier 2:24

Wōn bugben n̄ taa' u'tiēma gbēnēnt ki teke' ti'bierē uñcōrōnōn bo, ḥo ibiere ji la ḥmōbe ti'bo tuɔm, ḥo tī l̄ mifuobm mà cuube. U ya jēnd ya gbìen n̄ cère' ni laa' laanfiē.

Uwien ya gber: Micincinm 1:11-12

¹¹ Uwien ye : « Tibont ke ya bol n̄ p̄e utingben bo: timɔɔngt nin tisir ke ya bol nin isiluonke ke ya bol n̄ p̄e tingben bo. Muɔku ke muɔku n̄ li ɔmɔbe ku'lùonm nin ku'bim. Subu ke subu mɔ n̄ li ɔmɔbe bu'lùonm nin bu'bii.» N̄ n̄ tien' nn̄. ¹² Timɔɔngt nin tisir ke ya bol nin isiluonke ke ya bol p̄en' utingben bo. Nà ke nin ni'lùonm nin ni'bim kí ñe n̄ yé bol là. N̄ Uwien laa' n̄ yé nibonn nà mɔn ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien ñen' tisir tù yebe ki yé ti'bo tijier. Tu'ni tuba lùonh ibi ne ti jinh. Ti jinh tu'tɔr mɔ ya kaajen nin tu'fer ne. Naluo nin inuun boh tingi ni ne ki mɔ yé ti'bo tijiemɔnmɔnt. Ti'gbenent cieke tijier tà mɔn tù n̄ de te mituɔm nin laanfie tí li fre ki sɔnh itùon ne. Tí peke men Uwien u dienh te tijier tà nn̄ bo. Tinbi bo ne u ñen' tisir ke ki cèreh tù pɔreh.

Iniire nin mijjiinm

1. Uwien ñen' tibont tà ke nn̄ u ñen' tu la ba wiennta daali? *Tisir nin isiin nin tibont tà ke ɔmɔbe tifer.*
2. Uwien ñen' tù mila bo? U maale' mila tu'bo?

U ñen' tù nin u'ñɔbonl ne, ne ki liike' ki laa' n̄ yé nibonn nà mɔn ne.

3. Ti likeh tibont nnɔ̄ ke la, Uwien yé ñmε?

U yé wà ñen' tibont kε, ki ñmɔ̄be mituɔ̄m ne, ne u teh nà ke nnɔ̄, nì mɔ̄n ne.

Unil li tiɛn migbiirm mà: Iyuon ya gbɔ̄nku 104:14

Sin ne cèreh timuɔ̄r pεh tiwent ñmɔ̄nh, ki cèreh binib koh tibont tà mɔ̄ pεh. Nnɔ̄ ne kitink cèreh binib lenh bi li ji bà.

22. Usapuu

Busaabu

Uwien ya gber: 2 Tim 1:6-7

⁶ Ukpaal wà sɔ̄nh bukpàabu ni nin inunmón la, wɔ̄n ne li kpie kí ji bukpàabu nnɔ̄ ya jier. ⁷ Cii n tɔ̄ke' ñε nà nɔ̄ ya tingi Yonbdaan ne li cère á cii ni'ke.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien ya gbɔ̄nku ye Uwien de' te Mifuoñaanm ya paabu, ne ti li cère bù ñ li fuobe ne, kí li fikreh bù, kí li taah bù ki sɔ̄nh itùon. Bi ye be ñ ñmen busaabu la, bi kùoreh kubiɛku ne, kí pukn miyom, ki li kùreh, ki tuoreh umu ñɔ̄ bù ñ tuore kí be. Ti daan' libuol tɔ̄ ñɔ̄ ka teh niba la, busaabu nnɔ̄ li kele tingi bó ne kí wi, ne paaki ña ñ be. Ti'fuobm Uwien ya sen ni mɔ̄ te nnɔ̄ ne. Ti laa' Mifuoñaanm ñɔ̄ ka sɔ̄nh bonn ki dienh Yesu la, ti'gbenent li ñende ne ta ñ kun mɔ̄n Yesu bo, ka ñ tore

ti'tɔb bà mɔ guɔn' ki linde' te nnɔ. Ti la fenge men, kime Mifuoñaanm ne yé mituɔm mà li toreh te tí li tɔkeh binib Kristo ya gber.

Iniire nin mijiiinm

1. Bi ñmenh busaabu mila bo ñɔ bù n̄ be mɔnɔnɔm-i?

A ye á ñmenh busaabu bù n̄ be mɔnɔnɔm la, a li kùreh, ne ki tuoreh umu.

2. Ti yé Kristo yaab ka sɔnh bonn la, be li baa te?

Ti'gbenent li ñende, ne ti'tɔb bà guɔn' ki linde' te nnɔ ña n̄ bende Yesu.

3. Be cère' ta n̄ fenge Yesu ya gber ya tɔkm-i?

Kime Mifuoñaanm mà te ti'ni nnɔ dienh te mituɔm nin miyém ne ti freh ki coh ti'ba.

Unil li tiɛn migbiirm mà: 2 Tim 1:7

Kime Uwien de' te Mifuoñaanm mà nnɔ ña cèreh ti tiinh jëwaanbu, ama mì dienh te mituɔm ne, ki cèreh ti yié binib, ki coh ti'ba.

23. Ubul Yesu ñɔre' isenpol kibuk kiba saan

Uwien ya gber: Luk 9:37-45

³⁷ Kutaaku faa', ne bi jiire' ní lijuɔl nnɔ bo. Ne linigocienl tuobe' Yesu usen bó. ³⁸ Linigol nnɔ ni uje uba wuure' ki ye: «Cenbaa, n gbáanh ñe ne, muɔ n'bije, kime

u yé n'bubaabk ne. ³⁹ Usenpol uba ne sôbe ki coh kè, ki cèreh kì ciikeh ki wuureh, ki'gbenent tereh, kuñinsenjujuku ñeh ki'ñobu bô. Usenpol nnɔ bungreh kè ki gbiekeh, ne ka wiənh kè tonm. ⁴⁰ N gbáan' a'panpaankaab be ñ ñore usenpol nnɔ ki'saan, ne ba fre'.»

⁴¹ Ne Yesu ye: «Ninbi fenfennɔ ya nibε, na teke' Uwien ki jin', ki yé binib bà bre. N li wuɔke ni'saan kí tì kpaan mila ne? N li ñmɔbe sukla ni'bo kí tì kpaan mila ne? Ne ki tɔke' uje nnɔ ki ye: «Taa a'bije ní.» ⁴² Kibuk nnɔ we ní uyo wà nnɔ ne usenpol nnɔ tí gbòbe' kè tingi ni, ki cère' ki tereh. Ne Yesu tien' usenpol nnɔ bo, ki buu' kibuk nnɔ, ki taa' kè ki de' ki'baa. ⁴³ Nì cuo' linigol nnɔ ke miyɔkm ne bi lienh ki teh: «Uwien ñmɔbe mituɔm.» Yesu teh nà nnɔ bɛke' linigol nnɔ ke, ne u tɔke' u'panpaankaab ki ye: ⁴⁴ «Tùɔre kí cenge mɛn n ye ñ tɔke ne nà nɔ. Nà ñ taande bi li taa Unil ya Bijε kí ñukn binib.» ⁴⁵ Ne ba cii' ni'tingi. Uwien ne bɔle' nè ñɔ bi la bende. Ne ba kaabe' be ñ niire Yesu ni'tingi mo.

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu ñɔre' isenpol kibuk nnɔ saan ki wuɔn' ki ye u ñmɔbe mituɔm nà bre bo. Yesu yíe wɔ ñ le u'panpaankaab teke' ki jin' ma bo ne. U laa' u'panpaankaab ña teke' wɔ ki jin' la, u'yenm saah ne. Yesu ñmɔbe mituɔm ki cen' isenpol. Uyo uba la,

u'panpaankaab ḥja ḥmōbe tuɔm bε n̄ tore binitɔb. Ti yé Yesu ya panpaankaab ma nnɔ u yíe tí teke kí ji kí ye u yé Uwien ya Bijε nε. Uyo wà u'panpaankaab ḥja bende' u cinbe ki yé udaan wà la, u'yenm saah nε. U cin' ki tɔkeh bε ki teh u'kuum ya yo neke, nε u'panpaankaab ḥja fre' ki cii' ni'tingi. Ti ben ki ye Yesu yé Uwien ya Bijε-εε? Ti teke' ki jin' ki ye Yesu ḥmōbe mituɔm ki cen' ibule nin isenpol-ii?

Iniire nin mijiinm

1. Be tien' Yesu ya yenm saa' u'panpaankaab bo?

Kime mitekjim pɔre' bε.

2. Yesu buu' kibuk nnɔ mila bo?

U tien' usenpol nnɔ bo nε ki ḥore' wɔ kibuk nnɔ saan.

3. Be cuo' linigol nnɔ miyɔkm-i?

Uwien ya tuɔm.

Unil li tien migbiirm mà: Mikpiirm 1:6

Yesu Kristo si ukpiɛke nin mituɔm uyo kε. Ami.

24. Mitierm (pas de leçon biblique)

25. Upii

Yesu laa' Samari ya pii uba liñunbunl liba saan

Uwien ya gber: San 4:1-14

¹ Uwien ḥa laan là ñen' uñendun ma nnɔ ki laa' Liñɔbonl te ne. Lì là te nin Uwien ne, ki yé Uwien. ² Lì là te nin Uwien ne micincim. ³ Uwien là ñen' tibont ke nin len ne. Uwien ḥa ñen' bonn niba ḥo la te ni'ñenm ni. ⁴ Len ne yé limiel ya daan. Limiel nnɔ ne dienh binib kuwenwenku. ⁵ Kuwenwenku nnɔ wendeh licinñunl ni, ne licinñunl ḥa fre' ki kpiin' kù.

⁶ Uwien sɔn' unil uba ní, bi yih wɔ San. ⁷ U baa' wɔ ní kun kuwenwenku nnɔ bo imòn ne, ḥo wɔn bo binib ke ní teke kù kí ji. ⁸ Wɔn ḥa yé kuwenwenku nnɔ, ama u baa' wɔ ní kun ku'bo imòn ne. ⁹ Kù yé kuwenwenmònku kùa baa' uñendun ni kù ní wende binib ke ne.

¹⁰ Uwien ñen' uñendun nin Liñɔbonl nnɔ ne. Lì baa' uñendun ni ama uñendun ya nib ḥa bende' lè. ¹¹ Lì baa' li'yaab saan, ne li'yaab ḥa teke' lè. ¹² Ama binib bà ke teke' lè nnɔ, bi teke' lè ki jin' ne, ne lì de' be usen be ní li yé Uwien ya bumu. ¹³ Bi yé Uwien ya bumu ma nnɔ, na yé u maa' be tɛn unisaal maa' mubumu ma bo ne, Uwien ne yíe ki cère' bi yé u'bumu. ¹⁴ Liñɔbonl nnɔ tien' li'ba unisaal, ki baa' ki lá kɔn' ti'ni, ki teh tinimòn tceen, ki tɔkeh tigbemòn baba. Ti laa' u'kpieke. Ukpieke wà u'Baa Uwien de' wɔ wù, kime u yé u'bubaabk ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Unil ke cieke miñunm ne wɔ ñ li fuobe. Daan ke daan ti cieke miñunfènm ne. Ñunm ŋa te la, na cuonh mɔnmɔnm ti'gbenent ni. Ta lenh daan ke daan Yesu ya ñunm mà dienh te mifuofènm nin limiel là ŋa ŋmɔbe gbenm la, ti'yenmaale mɔ ŋa ñ fre kí li cuonh mɔnmɔnm. Ti kàare idaan ke ŋɔ tí li fuobe Uwien ya sen ni mɔnmɔnm ne. Miñunm nin tijier ŋa te la, mubumu ŋa ñ fre kí kpére ma nnɔ, nnɔ ne Uwien ya gber nin ikaare ŋa ñí la, ti'mɔ ŋa fre kí kpére Uwien ya sen ni. Cère men tí li tiен ki kàanh Yonbdaan ya gber, ki li kàareh wɔ daan ke daan.

Iniire nin mijjiinm

1. Samari ya pii nnɔ niire' Yesu ki ye be tien' u menge' lifèl ki mie' wɔn Samari ya pii miñunm ma nnɔ Yesu jiin' wɔ ki ye ba?

Yesu jiin' wɔ ki ye: "a bi ben Uwien ya paabu, ki ben unil wà mièh ŋe miñunm nɔ la, sin ne bi li nie wɔ ne u bi li de ŋe limiel ya ñunm."

2. Upii nnɔ là maaleh ki teh Yesu ye wɔ ñ ye ba?

Wɔn ci'i' ki ye Yesu ye wɔ ñ de wɔ miñunbungkaam ne ŋɔ u ji la bàareh liñunbunl saan ki luh ñunm.

3. Yesu ye u li de upii nnɔ miñunm mà nnɔ li yé u'bo ba? *U ye u li de wɔ miñunm mà nnɔ li yé u'bo miñunbungkaam mà dienh limiel là ŋa ŋmɔbe gbenm ne.*

Unil li tien migbiirm mà: Mikpiirm 22:17b

Uñuñun ñmøbe wà ke la, wɔ n̄ dən, wà yíe miñunm mà dienh limiel la, wɔ n̄ dən kí ñu, ki la pè niba.

26. Itintiin / Inuun / Utaan (pas de leçon biblique)

27. Ukunkul

Ukunkul

Uwien ya gber: 1 Pier 1:3-5

³ Tí pèke mën Uwien ti'Yonbdaan Yesu Kristo ya Baa. U'nimòncient bo ne u cère' ti maa' ki lere' kí ñe Yesu Kristo ya mëkrm bitenkpiib ni bo, ñɔ tí li ñmøbe lidendenl là ña ñmøbe juorm, ⁴ kí le lifaal là mɔn, ka n̄ saa, jøknt mɔ ña n̄ kɔ lè. U bonde' lifaal nnɔ ki ble' ne paaki bó ne. ⁵ Ne kí ñe mitekjim bo Uwien gu ne nin u'tuɔm, ki gu ufɔfɔryo, uyo wà u li wuɔn upaan bo kí ye ni ñmère'.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ukunkul te kupoɔku ni ne. Kupoɔku nnɔ yé u'bo lipikl ne u taah ki teknh u'ba u'nennendb saan. Kristo yaab mɔ ñmøbe unennend. Bi yih wɔn ne Satan. Uwien de' ukunkul nà u li taa kí guure u'ba ma nnɔ, nnɔ ne u de' ti'mɔ lipikl là ti li taa kí guure ti'ba Satan la fre te. Ti ñmøbe lipikl nnɔ kí ñe ti ñmøbe mitekjim mà Yonbdaan Yesu Kristo ti'ñmienl bo nnɔ ne. Mitekjim nnɔ nin ti

ŋmɔbe Mifuoñaanm mà nnɔ ne gu te. Tí li kàareh ki mieh Uwien wɔ ñ guure te Satan la fre te. Ti teke' Kristo ki jin' la, ti li le mifuofènm, ne lidaali liba ti li le u bonde' lifaal là ki ble' te paaki bó nnɔ kí li poknh.

Iniire nin mijiinm

1. Ti teke' Uwien ki jin' la, u'nimònt bo u dienh te be ne?

U dienh te mifuobfènm ne.

2. Ti yé Kristo yaab ma nnɔ Uwien bonde' ba ki ble' te?

U bonde' lifaal là ŋa ñ saa, ka ñ kɔ jɔknt, ka ñ boln li'kpièke ne ki ble' te paaki bó.

3. Uwien gu te mil a bo Satan la fre te?

U taah mitekjim mà yé lipikl nin Mifuoñaanm ne ki gu te.

Unil li tien migbiirm mà: Efes 6:16

Li taah men mitekjim ki teh ten lipikl uyo ke. Ni li taa len ne kí fre kí kpiin usenpol ubierɔ ya pien yà teknh umu nnɔ.

28. Kibuk

Yesu tien' mubumu mimɔnm

Uwien ya gber: Mark 10:13-16

¹³ Tɔ, binib tukeh mubumu, ki bàareh Yesu saan ŋɔ wɔ ñ me mù, ne u'panpaankaab kɔnh nin be. ¹⁴ U laa' bi kɔnh nin be ma nnɔ, na ŋmaake' wɔ, ne u tɔke' be ki ye:

«Cèrè men mubumu mù n̄ li bàareh n̄saan. La piendeh mù men, kime binib bà te ten mubumu ne si Uwien ya bel.¹⁵ N t̄keh ne imòn ne, wà ke ŋa teke' Uwien ya bel ya gber kibuk yaam la, wa n̄ kɔ li'ni.»¹⁶ Nen saan ne u yuunh mubumu nno, ki taah u'nuɔ ki paakeh mu'bo, ki teh mù Uwien ya mɔnm.

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu là du ki ye mubumu yé nibonn nà mɔn ne, ki ŋmɔbe ukpiɛke Uwien saan. Yesu ya panpaankaab là yíe be n̄ ŋore mubufifiirmu ma nno, nà là ŋmaake' wɔ. Mu'naambé là tuke' mù ki baa' Yesu saan wɔ n̄ tien mù mimɔnm ne. U'panpaankaab ŋa bende' ki ye mubumu yé nibonn nà mɔn Yesu bo ten mu'baambe. U t̄ke' u'panpaankaab ki ye ti'ke li ŋmɔbe mitekjim nin midum ten mubufifiirmu ne kí fre kí kɔ Uwien ya bel ni. Ne ki teknh mubufifiirmu nno u'nuɔ ni ki teh mù mimɔnm.

Iniire nin mijjiinm

1. Be tien' Yesu là yíe mubumu nno n̄ li bàareh u'saan-i?

Kime u ben ki ye mubumu yé nibonn nà mɔn ne.

2. Yesu teke' mubumu mila bo?

U teknh mù u'nuɔ ni ne, ki taah u'nuɔ ki paakeh kà ke bo ki teh kè mimɔnm.

3. Ti li naan mubumu mila bo? Be bo ne ti li naan mubumu?

*Ti li ñmɔbe mitekjim nin midum Uwien bo tɛn
mubufifirmu ne, ñɔ kí fre kí kɔ Uwien ya bel ni..*

Unil li tien migbiirm mà: Luk 18:16

Ama Yesu cère' bi taa' mù ki baa' u'saan, ne u ye: «Cère men mubuwawaamu mù n̄ li bàareh n'saan. La piendeh mù men, kime binib bà te ten mubumu ne si Uwien ya bel.

29. Ukokol

Ukokol

Uwien ya gber: Luk 13:34

Ne ki ye: «Yerusalem, Yerusalem, a kuuleh Uwien ya ñɔbonsɔknb, ki yèkreh u sɔnh binib bà a'saan nnɔ iten ki kuuleh be. Uyo ke n là yíe n̄ taan a'nib n'ba saan ten ukuoñɔ taakeh u'bumu u'fiebe ni ma bo, ne ba tuo'.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu yíe wɔ n̄ guure u'nib ten ukuoñɔ wukndeh ma u'bumu bo ki gu mù tiwɔr nin tiwenbr la tien mù niba ne. Ti yìe' ki ye wa yé ti'ñmiénl la, ti te ten mukuobumu mùa yìe' ki ye mua n̄ kɔ mu'naa ya fiebe ni ne. Ukaab li bàareh ne ki coh mù ki tì ñmɔnh. 1 Pier 5:8 ye usenpol naan uyenbɔl ne ki gbokeh ki lindeh ki nuunh uba wɔ n̄

cuo. Yesu taa' u'ba ki tien' lituɔrl ti'biere bo ne ki gu te. Ti tuo' ki ye Yesu yé ti'ŋmiɛnl ki fuobe ki de' wɔ la, Satan ŋa n̄ fre kí tien te bonn.

Iniire nin mijiiinm

1. Yerusalem ya nib tien' be ŋɔ Yesu biin' be?

Bi ku' Uwien ya ñɔbonsɔknb, ki yeke' iten ki ku' Uwien sɔn' bà nnɔ mɔ.

2. Yesu bi yé wɔ n̄ tien Yerusalem yaab mila bo?

U bi yé wɔ n̄ lèkn bi'bo ten ukuoñɔ taakeh u'bumu u'fieb ni ma bo ne.

3. Yerusalem ya nib nín tien' mila?

Bi wiɛ' wɔ ne.

Unil li tien migbiirm mà: 2 Tes 3:3

Yonbdaan yé umemɔndaan ma nnɔ u li de ne ufaa, kí lèkn ni'bo, usenpol ubierɔ la fre ne.

30. Mitierm (pas de leçon biblique)

31. Kutaaku

Kutefènku

Uwien ya gber: Mikpiirm 21:1-4

¹ N laa' kutefènku nin kitinfènk, kime kutekpaaku nin kitinkpaak nnɔ ŋa ji te. Miñuncienm mɔ ŋa ji te. ² N laa' Uwien ya du Yerusalemfaan ñen' u'saan paaki bó ní ki

mɔn ten ujefaan wà bi dùun' wɔ ki tuke ki joh u'ce bó.³ Ne n cii' unieke uba bó, u len' ufaa bo kibərbiek nnɔ saan ki ye: «Liike mən, Uwien ya kɔnkuɔn ji te binib ni ne.⁴ U li kɔh nin bɛ, ne bɛ n̄ li yé u'yaab, ne wɔn bugben n̄ li yé bi'Wien. U li ɔmire bi'nunsiir kɛ, kuum nin kumuɔ nin jend nin kpiende ɔja ji li te, kimɛ tibonkpaar nnɔ ke gben'-a.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Kutefènku nin kitinfènk yé lipuonl là Uwien puon' lè Kristo yɔ ne. Esayi ya gbɔnku ni nì kɛle' ki ye uyensɔnge n̄ li te paaki bó, ne bà kɛ te paaki bó li te liwel ni ne. Muɔ ɔja ji li te, ne kí muɔ kí nuun mitorm mɔ ɔja ji li te. Cenfendmu ɔja ji li kpo. Ti li pukeh Uwien paaki bó ne, ki kpiekreh u'yeñaanl. Lipuonl là cen' ni'kɛ si tinbi nin Uwien taan' buñɔbu, ti yé u'yaab, ne u yé ti'Wien. Ti taan' nin Uwien ya tingi si: nunsiir nin gbenenbien ɔja ji li te, imuɔ nin ijend mɔ ɔja ji li te, ne kuum mɔ ɔja ji li te. Ti li te uyensɔnge nin kupoknku ni ne. Nì yé lidendenl là we ní ne. Ti bi li bende kí ye Yesu yé ti'Yonbdaan ne kí yaan wɔ n̄ taa te kí dùo paaki bó.

Iniire nin mijjiinm

1. San laa' be ya bonn-i?

U laa' kutefènku nin kitinfènk ne.

2. ɔmɛ nin u'nib li taan kí li te? *Uwien.*

3. Be ya bonn ḥa ji li te paaki bó?

Mikuum nin tinunsiir nin ikumuɔ nin ikpiende nin ijend ḥa ji li te.

Unil li tien migbiirm mà: Mikpiirm 21:4

U li ḥmire bi'nunsiir kε, kuum nin kumuɔ nin jend nin kpiende ḥa ji li te, kime tibonkpaar nnɔ ke gben'-a.

32. Uko

Uko

Uwien ya gber: Matie 6:25-33

²⁵ «Nen bo ne n tɔkeh ne ki teh ni la cère nè ñ li wiɛbe ne ni li tien ma kí li fuobe bo, ki la li maaleh ki teh: «Ti li ji ba?» Ki la cère ne ñ li wiɛbe ne ni'gbenent bo, ki la li maaleh ki teh: «Ti li gole ba?» Limiel ḥa cen' tijier-ii? Tigbenent mɔ ḥa cen' tiwengolkaar-ii? ²⁶ Liike men inuɔn yà laanh paaki bó te ma bo. Ya koh, ka ceh ki congeh bɔnbuɔn ni. Ama ni'Baa wà te paaki bó ne jindeh yì. Na nín cen' yì pelpel-ii? ²⁷ Ni'ni ḥmε ne u'niinm ni, u li fre kí fɔkn u'miel waamu mɔnɔn kí pukn-i?

²⁸ Be bo ne ni cèreh nì wiɛbe ne tiwengolkaar bo? Maale men kí liike kumuɔku ni ya sir puh ma bo, ta sɔnh tuonl, ka loh kpelcer. ²⁹ Ama n tɔkeh ne ne, uber Salomɔn nin u'fàaciengl kε, wa là gole' kpelcer tù mɔn ki baa' mipuum nnɔ ya miba mɔnɔn. ³⁰ Uwien cèreh timɔsir tà te dinnɔ kubaaku ni, ki li wun teke umu puh

mipúmɔnmɔnm la, bε li cère wa n̄ tien ninbi binib mimɔnm kí cen timuɔr-i? Ni'tekjim ne pɔre' ne.³¹ Nen bo, ni la cère nè n̄ li wiebe ne, ki la li maaleh ki teh: «Ti li ji ba? Ti li ñu ba? Ti li gole ba?»³² Kime bà ɳa pe Uwien ya sən bo ya nun ne móñ tu ya bont ke bo. Ni'Baa wà te paaki bó ben ki ye ni ciɛke tibont nnɔ ke.³³ Laan li nuunh mən Uwien ya bel, kí li teh Uwien yé nà, u li taa tibont nnɔ ke kí pukn ne. Nen bo, la cère mən nè n̄ li wiebe ne wenli wà we ní nɔ bo. Wenli ne ni li wun maale wenli ya gber bo. Lidaali là ke nin li'jend ne.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Tinɔnt yé tijier tà ɳmɔbe mikpiirm ne, ki dienh ti'gbənənt mituɔm, ki cèreh ti kpienh. Uwien de' te tiwənt tù yεbe tí li ɳmɔnh tu'nɔnt. Inuɔn nin ikpaan nin ikokole nin tiwənt tà yεbe li fre kí li yé ti'bo tijier. Nnɔ ne Uwien tɔkeh te u'gber tà mɔ yé tijier ti'bo, ki cèreh ti kpienh mitekjim ya sən ni.

Ti ciɛke ti li jinh tijier daan ke daan kí li kpienh ma nnɔ, nnɔ ne tí ciɛke ti li kàanh Uwien ya gber mɔ daan ke daan. Ti tuu ki bəngeh Yonbdaan ya gber la, nən ne li cère tí li lənh mijuokm, kí li bəndeh wɔ ki joh.

Iniire nin mijiinm

1. Be tien' Yesu ya panpaankaab ya nun ɳa n̄ li móñ tijier nin midaam nin tiwengolkaar bo?

*Kime ti'Baa Uwien wà te paaki bó nnɔ̄ ben ki ye ti yíe
tibont nnɔ̄, ne u li de te nà ke cieke te.*

2. Kristo yaab ya nun li móñ be bo?

*Bi' nun li móñ Uwien ya bel bo ne, kí li teh Uwien yíe
nà.*

3. Ti'nun móñ Uwien ya bel bo, ti teh u yíe nà la, Yesu li
de te ba?

*U li de te tijier nin ti li ñu bà nin tiwengolkaar nin nà
ke cieke te.*

Unil li tien migbiirm mà: Matie 6:33

Laan li nuunh men Uwien ya bel, kí li teh Uwien yíe nà,
u li taa tibont nnɔ̄ ke kí pukn ne.

33. Butɔ̄nbu

Butɔ̄nbu nin ipien

Uwien ya gber: Efes 6:14-18

¹⁴ Nen bo, bonde men kí sere, kí li pe tigbemɔ̄nt bo. Tù
yé ni'bo liningbenl ne ki co ni'ciek ni, kí li pe imòn bo. Ì
yé ni'bo tijekɔ̄nwent tà lèkndeh ni'fèl bo ne. ¹⁵ Taa men
tigbemɔ̄nmɔ̄nt ya tɔ̄km kí tien ten ni'tacaan, kí cère
ni'gbenent ñ li ñaanah tu'tɔ̄km bo. Tun ne cèreh unil ya
yenm dɔ̄. ¹⁶ Li taah men mitekjim ki teh ten lipikl uyo
ke. Ni li taa len ne kí fre kí kpiin usenpol ubierɔ̄ ya pien
yà teknh umu nnɔ̄, ¹⁷ kí cère ni'ñmèrm ñ li yé ni'bo tikur
ya kənpinl, kí li ñuuke Mifuoñaanm ya jusiek, ni'tingi si:

Uwien ya gber. ¹⁸ Li kèareh mèn uyo kë, kí cèrè Mifuoñaanm ní li toreh nè ni'kaare nin ni'miebu ni isen kë ni. Nèn bo, la gòh mèn, kí li tuu ki kèareh ki dien Uwien ya nib kë.

Kí maale Uwien ya gber bo

Kujɔtiefènku ya gbɔnku ya yo ki laa' tender ña te. Soja kë soja là ñmɔbe kijusiek nin likpaanl nin liliuol nè. U là taah kijusiek ki jɔndeh licenkpekl nè u'ningbenl bo, ki cuube tikur ya kɛnpinl, ki taah kukurku kuba ki lèkndeh u'fèl bo, ki cèkeh itacaan ya kpièke ki faa ñɔ u la kpere, ki ñuuuke lipikl u'nɔgen bò ki guɔnh ipìen nin ikpaan. Tinbi Kristo yaab wɔn, ikaare nè yé ti'bo Uwien ya jekɔnwent tà ti ñuuuke tù. Ti yé sojambe bà tuore' ki bonde' ki ñmɔbe Uwien ya jekɔnwent-ii?

Iniire nin mijjiinm

1. Kujɔtiefènku ya gbɔnku ya yo tender ña là te ma nnɔ sojambe là ñmɔbe ba?

Bi là ñmɔbe mujusiemu nin ikpaan nin iluon nè.

2. Bi là taah ba ki lèkndeh bi'ba bo?

Bi là cubndeh tikur ya kɛnpinl nè ki taah kukur kuba ki lèkndeh bi'fèl bo, ki ñuuuke lipikl unɔgen bò, ki cèke itacaan yà faa.

3. Ti li taa ba kí guure ti'ba ñɔ Satan la fre te?

Ti li taa Uwien ya jekɔnwent nè.

Unil li tien migbiirm mà: Efes 6:11

Taa men Uwien dienh tijekonwent tà ke nno ñɔ kí li faa kí fre kí tuobe usenpol nin u'cekn ya sen ke.

34.Uwe

Uwe

Uwien ya gber: Mikpiirm 12:7-9

⁷ Butɔbu buba tien' kutaaku bo. Uwien ya tondciemb ya uba bi yih wà Misel; wɔn nin u'tondb tɔn' nin utunwien nno nin u'mɔ ya tondb butɔbu, ⁸ ki faake' nin be, ne utunwien nin u'tondb ña ji ñmɔbe sen be ñ li te paaki bó. ⁹ Ne bi ñɔre' kutunwienku nno. Kù yé uyo bo ya we nno ne. Bi yih kun ne usenpol, ki liebe' ki yih kù Satan. Kun ne tulndeh uñendun ya nib ke. Bi ture' kun nin ku'tondb ke ne ki wië' kitink bo.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien ya gbɔnku ni bi sɔbe ki yih Satan ne uwε. Iwε bre ne. Bi tɔkeh te ki teh bi ñɔre' Satan kutaaku bo ne ki wie' kitink bo. Ne u biike' Adam nin Efə ki cère' bà bon' Uwien. Satan ñen' uyo ñɔ ne ki bikreh binib. Uwenfɔrke ya daali ne Uwien li bu wɔ tibuur. Satan ña ji li biike te. Ti li le ti'ba u'saan nin u teh te ibiere yà ke nno.

Iniire nin mijiinm

1. Satan là te le saan-i? *U là te kutaaku bo ne.*

2. Satan sɔnh bε ne kitink bo?

U bikreh binib ne ki cèreh bi teh ibiere.

3.Bε li baa wɔ?

Uwien li bu wɔ tibuur kí dεre u'tub uyo wà ña ñmɔbe gbenm.

Unil li tien migbiirm mà: San 3:17

Uwien ña sɔn' ní u'Bije uñendun ni wɔ ní lá biin uñendun ya nib, u sɔn' wɔ ní wɔ ní lá ñmien bε ne.

35. Upie

Upie

Uwien ya gber: Matie 28:18-20

¹⁸ Ne Yesu nεkn' bε ki tøke' bε ki ye: «Uwien de' nni mituɔm kε paaki nin tingi. ¹⁹ Nen bo, li joh mεn inibol kε saan, kí tì tien bε n'panpaankaab, kí sìi bε Uwien ya ñunm, Baa nin Bije nin Mifuoñaanm ya yel bo, ²⁰ kí wɔkn bε bε ní li boh n tøke' ne nà ke nnɔ. Ní li bεn kí ye n te ni'saan uyo ke kí tì baa uñendun ya gbenm.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Kipiebuñmaank ña ní fre kí tien niba kí ñmere. Ka bεn kí li ñmɔn timuɔr ma bo bii kí li le nà saan miñunm kí ñu. Ki'naa ne li ñaandeh kε, kí gu kε niba la tu kε. Bà paan' Kristo bo na laan wuɔke' yaam mɔ te ten mupiεbumu ne. Bi laan te ten mubuñjaankaamu ne Uwien ya gber ya sen

ni haali nin uyo wà ben nin bi'yul nì tì fre kí kàan tù. Bi nuun be ní li wɔknh be bi li tien ma kí ɣmère unennend usenpol saan ne. Bi nuunh unil ní li neke bi'saan ne kí tore be be ní benge. Bà paan' Kristo bo nì wuɔke' nnɔ li ɣmɔbe mitekjim ne Yonbdaan ya sen ni, kí li yé biwɔnwɔknb, kí li yé kunennemɔnmɔnku bà paan' Kristo bo na laan wuɔke' bo.

Iniire nin mijiinm

1. Bà paan' Kristo bo na laan wuɔke' nnɔ yíe ba?

Bi yíe be ní cii Uwien ya gber ne.

2. Bila ba li likeh bà paan' Kristo bo na laan wuɔke', kí li toreh be?

*Bà paan' Kristo bo nì wuɔke' ki ɣmɔbe mitekjim
Yonbdaan ya sen ni nnɔ.*

3. Uwien de' Yesu be ya bonn-i?

U de' wɔ mituɔm kutaaku bo nin kitink bo.

Unil li tien migbiirm mà: 1 Tes 5:11

Nen bo, li saakreh men tɔb ya gbənent, kí li toreh tɔb, ni'tekjim ní li faakreh tɛn ni teh ma fenfennɔ nɔ.

36. Mitierm (pas de leçon biblique)

Uwien ya gber: Matie 25:31-34

³¹«Unil ya Bije li baa ní, ki li tɔke nin Uwien ya tondb
ke. U ya yo ne u li ŋmɔbe ukpiɛke ki gbien', kí kèle
u'berbiek bo ten ubercien. ³² Bi li taan uŋendun ya nib ke
u'nun bó, ne wɔ ñ bore be ten upekpaal boreh ipe nin
iwòb ma bo, ³³ kí taa ipe kí jon n'uŋjie bó, kí taa iwòb kí
jon u'nɔgen bó. ³⁴ Nen saan ne ubercien li tɔke bà te
u'uŋjie bó nno kí ye: «Ninbi bà n'Baa tien' ne u'mɔnm
nno, den men kí lá ji libel là u là bonde' lè ki ble' ne haali
uŋendun ya cincinm nno.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu lá liebe' ní la, u li bu ti'ke tibuur ne. Bà bon' wɔ ki
paan' u'bo nno ne yé u'pe. U li teke be Uwien ya bel ni,
kí de be lisuul. Bà gènde' ki fuobe bi yíe ma bo ka
tɔngeh Uwien nin u pun' te miŋmərm ya bupaabu bùa
nno ne yé iwɔb. Bi'fɔrm si: Uwien li ŋɔre be kí jende u'ba
saan, ne be ñ li tuu ki te nin Satan nin u'senpol. Ti yé
u'pe bii iwɔb-i?

Iniire nin mijjiinm

1. Yesu li liebe ní ma nno u li tien ba?

U li bu ti'ke tibuur.

2. Binib bà ke yé u'pe nno u li tien be mila?

U li su be Uwien ya bel ni.

3. Binib bà ke te ten iwo b nno u tien be mila?

Bi li ji ijend umu wà ña ñmøbe kpiinm ni nin usenpol.

Unil li tien migbiirm mà: Matie 25:34

Nen saan ne ubercien li toké bà te u'nojie bó nno kí ye:
«Ninbi bà n'Baa tien' ne u'monm nno, den men kí lá ji
libel là u là bonde' lè ki ble' ne haali uñendun ya cincinm
nno.»

38. Upé

Ipe

Uwien ya gber: San 10:14-18, 27-28

¹⁴ Min yé upekpaamòn ne, ki ben n'pe, ne n'pe mɔ ben nni, ¹⁵ ten n'Baa ben nni ma, n'mɔ ben wɔ nno. Ne min li tuo kí kpo n'pe bo. ¹⁶ N ñmøbe ipetɔ yà ña yé upepéke wuu ya pe. N lì li kpaa i'mɔ ne, ne ì li cengeh n'nieke bó. I'ke li taan kí tien upepéke uba ne, kí li ñmøbe upekpaal uba. ¹⁷ N'Baa yíe nni, kime n li tuo kí kpo, ñɔ kí liebe kí mekre. ¹⁸ Uba ña n̄ fre kí ku nni. Min ne tuo' be n̄ ku nni. N ñmøbe mituɔm n̄ kpo, ki ñmøbe mituɔm n̄ mekre mɔ. N'Baa ne cèbe nni n̄ tien nno.»

²⁷ N'pe cengeh n'nieke bó. N ben yè, ne ì pe n'bo. ²⁸ N dienh n'pe limiel là ña ñmøbe gbenm. Ya n̄ kpo kí juore fenm, uba mɔ ña n̄ fre kí fie yè n'saan.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ti tuo' Yesu ya yin ki bon' wɔ la, u yih te u'pe ne. Yesu yé upekpaamòn ma nnɔ, u là tuo' ki kpo' u'pe bo ne. Uwien là bonde' u'buk n̄ li yé kipebuk kà bɛ n̄ taa kè kí tien lituɔrl ne ti'biere bo. Yesu bon' u'Baa ne. U kpo' tinbi bo ne. Ti li tien ma kí li faareh wɔ si: ti li sɔnh Uwien ya tuonl ne ti'fuobm ni.

Iniire nin mijiinm

1. Yesu ya “pe” teh mila?

Ì ciih u'nieke bó ne ki pe u'bo.

2. Yesu tien' ba ki wuɔn' ki ye u yé upekpaamòn-i?

U kpo' u'pe bo.

3. Ti li tien ba kí faare Yesu?

Tí li sɔnh Uwien ya tuonl ne ti'fuobm ni.

Unil li tien migbiirm mà: San 10:27

N'pe cengeh n'nieke bó. N ben yè, ne ì pe n'bo.

39. Uyɔ (pas de leçon biblique)

40. Kiyiek (pas de leçon biblique)

Uwien ya gber: San 1: 35-43

³⁵ Kutaaku faa', ne San tí te ni'saan nin u'panpaankaab bile. ³⁶ U laa' Yesu gèbreh, ne u caan' u'bo inun, ki ye: «Liike mën, Uwien ya Pebuk sɔ.» ³⁷ San ya panpaankaab bile nnɔ cii' u len' nà, ne ki paan' Yesu bo. ³⁸ Yesu jiebe', ki laa' bi pe u'bo, ne u niire' bε ki ye: «Ni yíe ba?» Ne bi ye: «Rabi, a te lε saan-i?» Rabi ya tingi si: Uwɔnwɔknl bii Cenbaa ne. ³⁹ Ne u ye: «Dεn mën, ni li lε.» Nì là te kutaajuɔku tikur tunan ya yo ne. Bi paan' u'bo ki tì laa' u te nà saan, ne ki juore' u'saan ki tonde' ni'daali ya wentunl.

⁴⁰ Bijeb bile bà là cii' San ya lenm ŋɔ ki paan' Yesu bo nnɔ, bi yih uba Andre, u yé Simɔn Pier ya ninje. ⁴¹ U kpiε' ki jon' ki tì laa' u'ninje Simɔn ne ki tɔke' wɔ ki ye: «Ti laa' Mesi.» Mesi ya tingi si: Uwien ya Nigendke Kristo ne. ⁴² Ne ki taa' wɔ ki baa' *Yesu saan. Yesu caan' Simɔn bo inun, ki tɔke' wɔ ki ye: «Bi yih ŋε Simɔn ne, San ya bijε. Bi ji li yih ŋε Sefas ne.» Sefas ya tingi si: Litenpenl ne. ⁴³ Kutaaku tí faa' ne Yesu yíe wɔ n̄ jo Galile ya tinfenm bó. U laa' Filip ne ki tɔke' wɔ ki ye: «Paan n'bo ní.»

2 San 9-11

⁹ Wà ke taah tibontɔr ki pukndeh Kristo ya wɔknm bó,

ka fuobe mì ye ma bo la, wa tε nin Uwien. Wà fuobe Kristo ya wɔknm ye ma bo la, u tε nin Baa Uwien nin u'Bijε nε.

¹⁰ Wà baa' ní ni'saan ka tuke mi ya wɔknm la, la teke wɔmen, ki la fuonde wɔ mɔnɔn. ¹¹ Kime wà fuonde' wɔ la, udaan nin wɔn kpaan' iyε ki sɔn' u sɔnh itùonbiere yà nnɔníno.

Kí maale Uwien ya gber bo

Afrika ni ya jien yé inuɔn yà freh ki tekndeh milenm nε, ki freh ki tekndeh milenm ki cen' inuɔn yà ke binib wɔknh yì milenm. Nà yé inuɔn bugbɛn freh ki tekndeh i cii' liñɔbonl là baba nε, i freh ki tekndeh imuɔ yà yεbe. I yé inuɔn yà freh ki tekndeh mɔnmɔnm nε. Ti yé Kristo yaab ma nnɔ ti li kpie kí tekñ Yesu ya taal ni nε, kí yaan kí tekñ binib bà mɔ yé Kristo yaab ki pε u'sen bo mɔnmɔnm ki teh tibont tà mɔn nnɔ mɔ ya taal ni. Ta n̄ tekñ binib bà teh tibonbiert ti lenh nnɔ ya taal ni. Kristo yaab li teke bi'cenbaa naan ma nε. Uwien yin' nε ni tuo' la, Yesu nε yé ni'cenbaa, nε ni yé Yesu ya panpaankaab. Ni ñikndeh ní tekñ Yesu ya taal ni-ii?

Iniire nin mijjiinm

1. Ijiɛn li fre kí tien ba?

I li fre kí tekñ i cii' imuɔ yà ke.

2. Ti li tekñ bila ba ya taal ni?

Ti li tekñ Yesu nin binib bà mɔ yé Kristo yaab ki teh tibont tà mɔn nnɔ ya taal ni ne.

3. Ti yé ñme ya panpaankaab-i? Upanpaanke li tien ba?

Ti yé Yesu ya panpaankaab ne, ne ti li tekñ ti'cenbaa Yesu ya taal ni ne.

Unil li tien migbiirm mà:

San 13:35

Ni yíe tɔb la, nən ne li cère binib ke ñ bende kí ye ni yé n'panpaankaab.»

Matié 10:24

Wà bengeh ña ñ cen wà wɔknh wɔ. Utosɔnl mɔ ña ñ cen u'cenbaa.

42. Mitierm (pas de leçon biblique)

43. Udu

Idu

Uwien ya gber: Luk 9:1-6

¹ Yesu taan' u'tondb piik nin bile, ki de' be mituɔm nin usen be ñ li ñuch isenpol ke ya bol binib saan, kí li buuh iwien. ² U sɔn' be, be ñ li tɔkeh binib Uwien ya bel ya gber, kí li buuh biwienb, ³ ne ki tɔke' be ki ye: «Ni joh la, ni la tuke bonn. Ni la tuke gbien, ki la tuke kɔl, ki la tuke jier, ki la tuke like, ki la tuke lier ile mɔ. ⁴ Ni tì baa' iden yà ke bi teke' ne la, ni li te nən saan kí tì baa

lidaali là ni li siere udu nnɔ ni.⁵ Udu wà ya nib ḥa teke' nε la, ní kpakpaare ni'tàan ya tengunku kí wie nè, kí siere. Nen nε li yé ni'saan ya nib bo kudièku.»⁶ Tɔ, bi bure', nε ki joh idu ni, ki tɔkeh binib tigbemɔnmɔnt, ki cèreh biwiɛnb faakreh ní'ke saan.

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu sɔn' u'panpaankaab idu ke ni be ñ tì tɔke binib Uwien ya gber. Yesu bie ki sɔnh u'tonsɔnb ne uŋendun ni be ñ li tɔkeh binib bà ḥa ben Uwien nin u'Bijε Yesu Kristo Uwien ya yíem ya gber. Ti tɔkeh binib Uwien ya gbemɔnmɔnt tà cère' ti teke' Yesu ki jin' la, tí le limiel là ḥa ŋmɔbe gbenm nnɔ nε. Ta tɔkeh be la, bi li juore licinñunl ni ne Uwien ya nun bó.

Iniire nin mijiinm

1. Ti yé Yesu ya tondb ma nnɔ, u sɔnh te le bó?

*U sɔnh te tí li tɔkeh bà ḥa ben Uwien ya
gbemɔnmɔnt ne.*

2. Ti li tɔke be kí ye ba?

*Ti li tɔke be kí ye Uwien yíe be, nε ki de' u'Bijε Yesu
bi'ŋmerm bo.*

3. Ta tɔke' be la, be li tu be?

*Bi li juore kí li te licinñunl ni ne Uwien ya nun bó kí
tì kpo.*

Unil li tiēn migbiirm mà: Mark 16:15

Né ki tí tōke' bē ki ye: «Li joh men uñendun ni ni'ke saan kí li kpaandeh tigbemónmōnt binib ke saan.»

44. Uduo

Tiwent

Uwien ya gber: Itùon 10:9-16

⁹ Kutaaku faa' ki laa' bi te usen ni ki nēke Yope ya du. Kuwensiiku ya yo, né Pier don' u te kudulekaaku kùa ni nnō ya paaki wō n̄ kàare. ¹⁰ Mikònñm cuo' wō, né u yíe wō n̄ ji. Bi teh tijier bē n̄ de wō uyo wà nnō, né u laa' tideknt yaam,¹¹ kutaaku yε, ki laa' nibonn niba, nì naan bukpelbu ki pie, bi co nīñögben inan nì jiinh ní tingi. ¹² Itàan inan ya went ke ya bol nin tiwent tà fuunh kubenku bo ke ya bol nin inuɔn ke ya bol te nibonn nnō bo. ¹³ Né u cii' unieke uba bó u ye: «Pier, fii kí ku kí ñmɔn.» ¹⁴ Né Pier ye: «Kayi, Yonbdaan, n tì fii' ma, ma ñmɔn' nibonn nà yé likuɔl, ki yé tijknt ya bonn fiebu.» ¹⁵ Né unieke nnō tí ye: «Uwien mɔnge' nà la, la ye nì yé jɔknt.» ¹⁶ Unieke nnō ye nnō bolm mita, né nibonn nnō pɔk ki liebe' ki don' kutaaku.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uwien wuɔn' Pier tiwent ke ya bol tideknt yaam, né ki tōke' wō ki ye u la ye tiwent nnō yé tijknt kime wɔn Uwien né ñen' tù. Binib yaam mɔ te nnō né; kime Uwien

ne ñen' inibol ke nin ilenbol ke, bi'ke n̄ li kpe kí taan kí gbiire wɔn Uwien ya mɔnm. Uwien wuɔn' Pier tibont nnɔ tideknt yaam ŋɔ Pier n̄ bende Uwien sien' wɔ n̄ tien ma bo ne; ki la li maaleh ki teh ŋmiemn yé Sufmbe baba yaam ne, ama wɔ n̄ tɔke Uwien ya gber inibol ke. Nnɔ ne n̄ kpe ti'mɔ n̄ taa tigbemɔnmɔnt kí baa binib ke saan; bà te kɔnkɔnm nin bà te fɔnfɔkm ke saan.

Iniire nin mijiinm

1. Pier là jon' la bó wɔ n̄ kàare?

Pier là don' kudulekaaku ya paaki ne.

2. Be cère' Uwien wuɔn' Pier tiwent tideknt yaam-i?

U la yin pie uba mɔnɔn jɔknt, kí bende kí ye Uwien ya gber kpe be n̄ taa tù kí tɔke unil ke ne.

3. Ti li tɔke ŋme ne Uwien ya gber-i?

Inibol ke nin ilenbol ke.

Unil li tien migbiirm mà: Matie 28:19

Nen bo, li joh men inibol ke saan, kí tì tien be n'panpaankaab, kí sìi be Uwien ya ñunm, Baa nin Bijε nin Mifuoñaanm ya yel bo.

45. Ucind

Ucind

Uwien ya gber: 1 Pier 5:8-9

⁸ Li coh men ni'ba, ki la gɔh, kime ni'nennend usenpol te

ten uyenbɔl ne, ki gbokeh ki lindeh ni'ke saan ki nuunh unil wɔ ñ cuo. ⁹ La cèbe wɔ men ni'ba, tùore men kí li du Uwien bo, kí li ben kí ye ni'yaab Kristo yaab bà ke mo te uñendun wuu ni nnɔ mo jèndeh ten ninbi ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

2 Tes 3:3 tɔkeh te ki teh Yonbdaan yé umemòndaan ne, u li de te ufaa kí guure te Satan la fre te. Mikpièkm ti li cère Uwien ne ñ gu te. Ti li le miguurm nnɔ kí ñe Yesu ya kuum udɔpɔnpɔn bo ne. U'sèm ne gu te. Mikpiirm 12:11, San tɔkeh te ki teh Uwien ya pebuk ya sèm nin ti'mɔnkun ya gber ne cère' ti faake' nin Satan. Ti teke' Yesu ki jin' la, u li guure te.

Iniire nin mijiinm

1. Ba bo ne Yonbdaan yé umemòndaan-i?

U li de te ufaa kí guure te Satan la fre te.

2. Be ne gu te?

Yesu ya sèm ne gu te.

3. Ti teh mila ki faakreh nin Satan?

Ti faake' nin wɔ uyo wà ti teke' Yesu ki jin' ki ye u yé ti'ñmiénl nin ti'Yonbdaan ne.

Unil li tien migbiirm mà: Saak 4:7

Li boh men Uwien, kí tuobe usenpol nin tijer ñɔ wɔ ñ sen kí jende ni'saan.

Uwien ya gber: Mikpiirm 19:11-16; 20:1-2, 7-10

¹¹ Ne n tí liike' ki laa' kutaaku ye, utenpien uba puɔ' ní, wà jèke wɔ nno bi yih wɔ umemòndaan nin unimòn ne. U buh binib tibuur, ki tòh butòbu ni'donbó ne. ¹² U'nun muɔreh ten umupien ne. U kpie iberyukpekpie ligol. Liyel liba te u'bo, wɔn baba ña ñí la, uba ña ben li'tingi. ¹³ U guo kulierku kuba ne ku'keke yé misèm, bi yih wɔ Uwien ya ñɔbonl. ¹⁴ Ne Uwien ya sojambé pe u'puoli, ki jèke itenpien, ki guo tiliert tù pien ki windeh. ¹⁵ Ne kijusiek kà ñmè penpen nɔreh ki ñeh utenjèkl nno ya ñɔbu ni. U li taa kén ne kí ku inibol. U li ñuuke be nin ufaa ki la ñmɔbe nunsɔnge bi'bo, kí niin be ten bi taanh ki mèreh isibii ki ñendeh i'ñunm ma bo, kime Uwien mituɔm ke ya daan ya mutuol fii' bi'bo ki gbien'-a! ¹⁶ Liyel liba te u'lierku nin u'penl bo. Len si: «Biberb ke ya bercien nin yonbdənb ke ya Yonbdaan.»

20:1 Ne n tí laa' Uwien ya tond uba ñen' kutaaku bó ki jiinh ní ki ñuuke kubùoku kùa ñɔ ka ñmɔbe biɛn nno ya pien nin tikudɔkcencient u'nuc ni, ² ki baa' ki cuo' utunwiɛn nno. U yé uyo bo ya we nno ne. Bi yih wɔn ne usenpol, ki liebe' ki yih wɔ Satan. U taa' tikudɔkr nno ki lòle' wɔ, wɔ ní li lùo kí tì baa ibin liturl,

⁷ Ibin liturl nno gèbre' la, Uwien li cère be ní ñen Satan lipèkl ni kí wie, ⁸ wɔ ní jo kí tì lere inibol yà ke te

utingben ke bo, kí tì taan yè, yè ní tò butɔbu. Inibol nnɔ ya yel si Gɔg nin Magɔg ne. Bi yebe tén likpentengbil ne.

⁹ Bi gbe utingben bo ni'ke saan, ki jebe' udu wà Uwien yíe wù, u'nib te u'ni nnɔ, ne umu ñen' paaki bó ní ki lá wìn' bi'ke. ¹⁰ Ne Uwien cère' bi cuo' usenpol wà lere' bɛ nnɔ, ki wiɛ' kumubùoku kùa mitenñɔkjiem te len ki teknh nnɔ ni, kiwenk nnɔ nin utoñnenñɔbonsɔknl te nà saan nnɔ. Bi li tuu ki te nən saan ne uyo ke ki jèndeh ki lsbreh ñɔnku nin wien ni.

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu ne yé ubercien. Kime Yesu ne yé biberb ya Ber nin yonbdənb ya Yonbdaan ma nnɔ, u li faake nin Satan nin bà ke pɛ u'bo. Bà ke pɛ Yesu bo ki yé bigbemòndənb nnɔ li faake nin Satan nin u'tondb. Ti gènde' ki paan' Yesu bo, ne ki yé bigbemòndənb la, ti li te bà mɔn' ki faake' nin nà bre ya cekl ni ne. Bi li wiɛ Satan nin bà pɛ u'bo nnɔ umucencien wà teknh uyo ke nnɔ ni, ne tinbi ní li te paaki bó nin ti'Yonbdaan.

Iniire nin mijiinm

1. Ìjme cèreh ti faakreh nin Satan?

Yesu ne.

2. Ti li tien mila ki li te bà mɔn' faake' ya cekl ni?

*Ti li yé Yesu ya panpaankaab ne kí li yé
bigbemòndənb.*

3. Ti yé bigbemòndenb la, ti li jo le bó?

Ti li jo paaki bó nε.

Unil li tien migbiirm mà: Mikpiirm 22:12

Yesu tí ye: «Li cengeh men, n we ní na ní taande, kí li tuke lisuul ní lá su unil ke u'tuonl kpe ma bo.»

47. Butuobu Isiin yà lùonh ibii

Uwien ya gber: Matie 3:8-11

⁸ Li sɔnh men itùon yà wɔngeh ki teh ni mɔnbe ki lèbre' ni'tetem, ⁹ ki la li maaleh ni'yεnm ni ki teh: «Ti'yaaje si Abraham ma nnɔ, nì dèkre' nε», kime n tɔkeh nε nε, Uwien li fre kí cère iten yie nɔ ní kpende Abraham ya yaabii. ¹⁰ Uwien bonde' liyel nɔ wɔ ní kpìkre isiin. Isiin yà ke nja lùonh biimɔnmɔn la, u li ge yì kí wiε umu ni nε. ¹¹ Min taah miñunm ne ki siih ne Uwien ya ñunum, ki wɔngeh ki teh ni lèbre' ni'tetem. Ama wà li paan n'puoli bó ní nnɔ nɔmɔbe mituɔm ki cen' nni. Ma kpe ní cekre u'tacaan. Wɔn ne lá li cère *Mifuoñaanm nin umu ní jiire ní ni'bo.

Kí maale Uwien ya gber bo

San wà là siih binib Uwien ya ñunum là tɔkeh binib Uwien ya gber nε. U là tɔkeh be ki teh be ní lèbre bi'tetem nε, kime Uwien li bu binib tibuur bi'biere bo

lidaali là nnɔ we ní. Uwien yíe Kristo yaab n̄ te ten isiin yà lùonh ibii yà mɔn ne. Ti li lùonh isibii yà nnɔ te migbiirm mà ti li tien mè Galasi yaab 5:22 tingi bó nnɔ ni ne. Mifuoñaanm ne li tore te ti li te ten isiin yà lùonh ibii yà mɔn. Nnɔ n̄í la, ti te ten isiin yà Uwien li kpìkre' yì ne. Ti lèbre ti'tetem, kí cère Mifuoñaanm n̄ li pekreh te ti'fuobm ni.

Iniire nin mijiinm

1. Matie 3:8 ni bi tɔkeh te ki teh tí li sɔnh ba?

Ti li sɔnh itùon yà wɔngeh ki teh ti lèbre' ti'tetem, ni'tingi si: ti'yεnm saa' ti'biere bo.

2. Bi li tien mila isiin yà ḥa lùonh-i?

Bi li ge yì ne kí wie umu ni.

3. Ḧme li cère Mifuoñaanm n̄ jiire ní ti'bo?

Yesu Kristo ne.

Unil li tien migbiirm mà: Gal 5:22

Ama Mifuoñaanm cère' binib yíe tɔb, ki ḥmɔbe uyensɔnge nin uyenduɔn nin kuminku, ki ḥmɔbe tinimɔnt, ki muɔh binib micɛcɛkm, ki ḥmɔbe midum.

48. Mitierm (pas de leçon biblique)

Uwien ya gber: 2 Tim 2:20-21

²⁰ Na yé ñòkm nin likkur ya jietienwent baba ne te idencencien ni, idɔ nin tiyɔkr yaar mɔ te ne. Bi taah tuba ki sɔnh itùonmɔnmɔn ne, ki taah tutɔr ki sɔnh tibr ya tùon. ²¹ Unil dàan' miwɔknm mà ŋa kpe sən la, u li naan itùonmɔnmɔn ya jietienwenku ne. U li yé Yonbdaan yo ne, kí li ŋmɔbe u'bo lituonl, kí li yé wà bonde' wɔ ñ li tuu ki teh nà mɔn.

Kí maale Uwien ya gber bo

Bi meh tijietienwent tà nnɔ ŋa kpekpe. Bi taah tù ki sɔnh itùon jeje ne. Uwien ñen' te uba la naan nin u'tɔ ne. U ŋmɔbe u yíe unil ke ñ sɔn lituonl là ne. Nil ŋa te ki naan ŋe ki tì gben'. Uwien ŋmɔbe u yíe wɔ ñ tien ma nin a'fuobm ne. Lisenl ŋmɔbe tijknt, ba cende' ki ñen' tijknt nnɔ la, la ŋmɔbe tuonl. Ti yíe ti li ŋmɔbe lituonl Uwien saan la, ti li daan ibiere ne ti'fuobm ni. Nen ne li cère Uwien ñ taa te kí sɔn lituonl là mɔn u yíe ma bo.

Iniire nin mijjiinm

1. Kí ñe Uwien ya gber tuu no, tijietienwent bii tikensem ibol iŋe ne ti lənh idencencien ni?

Miñɔkm nin tilikkur ya jietiewent te, idɔ nin tiyɔkr mɔ yaar te. Tunkpiekt te ki de' tinacent bii upiikuɔn ya daali ne, tutɔr nnɔ mɔ te ki de' iden ya tùon idaan ke.

2. Unil li tien mila kí fre kí li yé nibonmɔnmɔnn nà bi li taa nè kí sɔn itùon yà bore' i'ba?

U li daan tibont tà ke ɳa mɔn ne.

3. Unil daan' tibont tà ke ɳa mɔn jɔknt tuba ɳa ji te u'bo la, u li fre kí sɔn ba?

*U li yé nibonmɔnn ne Uwien saan, kí li yé wà bonde'
ki kpe Uwien ñ taa wɔ kí sɔn lituonmɔnmɔnl.*

Unil li tien migbiirm mà: 2 Kor 7:1

N'jɔtiebɛ, Uwien là pùon' tinbi ne tu ya bont ke. Nen bo cère men tí ñen nà ke yé tijknt ti'gbenent nin ti'fèl ni, kí cère Uwien ñ tien te u'yaab kí tì gben, tí li boh wɔ.

50. Umu

Umu

Uwien ya gber: Saak 3:5-6

⁵ Nnɔ ne lilənl mɔ yé nibonwawaann tigbenent bo, ama lì nín wɔngeh li'ba ki gbiekeh tibont tà yebe ni ne. Liike men, kimukuɔnk li fre kí cère lifuɔciɛnl ñ teke umu.

⁶ Tɔ, lilənl mɔ te ten umu ne, ki yé mibierm ke ñeh nà saan ki te ti'gbenent bo. Lì kuɔndeh ti'gbenent ke tijknt, ne ki wìndeh ti'fuobm ke. Lilənl ya mu nnɔ naan umu wà ɳa ñ kpiin nnɔ ya mu ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uyo uba la, umu yé nibonn nà mɔn ne. Ti yíe wù tì li

taah ki teh tijier. Ama uyo wà u tì kpaan' ña ji li fre kí sere kí guure wù la, u li fre kí saa tibont tà yebe. Yesu ye ti'lènl naan umu nε. Ti li fre kí taa lè kí peke Uwien. Ti li fre kí taa lè kí tóke binib Yesu ya gber. Ama ta liike' ti'yul bo la, ti li fre kí saa tibont tà yebe. Uyo wà ti tóke' unil ki ye u yé ujor bii u bre la, ti'lènl nnɔ cɔkreh udaan nε. Ti bi li lienh milenm mà saakreh ti'tó ya gbèn nε. Ti bi li tien ki ye Uwien cengeh ti'bó nε, kí li bén ki ye u li bu te tibuur kí ñε ti lienh nà nnɔ bo.

Iniire nin mijiinm

1. U lε yo ba umu ña mɔn-i?

Wà mɔn uyo wà ña ji li fre kí sere kí guure wù nε.

2. Be tien' ti'lènl naan umu?

Kime lilenl li fre kí tien nà mɔn nin nà bre.

3. Ti lienh nà ke nnɔ ñme li bu tibuur ni'bo?

Uwien ne yé wà li bu te tibuur.

Unil li tien migbiirm mà: Matie 12:37

A'lenm bo, ne Uwien li bù ñε ubemòndaan bii u li biin ñε.»

51. Midaam / Miyom (*pas de leçon biblique*)

Uwien ya gber: 1 Pier 3:10-12

¹⁰ Kime nì kele' Uwien ya gbɔ̄nku ni ki ye: «Wà yíe wɔ́ ní li fuobe kí li te liwiel ni idaan ke la, wɔ́ ní li coh u'lènl, ki la cère tonnenku ní li ñeh u'ñɔ̄bu ni, ¹¹ kí dàan nà bre, kí li teh nà mɔ̄n, kí li nuunh uñɔ̄kpaan nin inunmɔ̄n. ¹² Kime Yonbdaan ya nun ce bigbemɔ̄ndenb bo, ne u gbè itub ki cengeh bi'kaare bó. Ama bà teh nà bre nnɔ̄ wɔ̄n, u bulnh bɛn ibuɔn ne.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ukaab yé unuɔn wà ya nun faa, ki ɔjme, u lenh u'jier fɔ̄km ne. U li fre kí laanh kí dùo paaki kí gbien ki bie ki lenh tibonfifiir tingi ni. Muwənfifiirmu buɔ̄h ifele ni, ikuoñɔ̄ wukndeh i'bumu bo ukaab ne la fre kí le mù. Ama bonn ɔja buɔ̄ Uwien ya nun bó. Ti yíe tí bɔle tí'biere Uwien ma ke la, u li le yì ne. 1 San 1:9 tɔkeh tε ki teh ti kpiire' ti'biere ki tɔke' Uwien la, u li fère tε yì.

Iniire nin mijjiinm

1. Kristo yaab bi li teh mila bo?

Bi li daan nà bre ya lenm nin kutonnenku ne; kí daan nà bre kí li teh nà mɔ̄n kí li ñikndeh ki nuunh uyenduɔn.

2. Uwien te nin Kristo yaab bà yé bigbemòndenb nnɔ mila bo?

Uwien ya nun ce bigbemòndenb nnɔ bo ne, u cengeh bi'kaare.

3. Uwien teh mila bo bà teh nà bre nnɔ bo?

U bulnh ben ibuɔn ne.

Unil li tien migbiirm mà: 1 Pier 3:12

¹² Kime Yonbdaan ya nun ce bigbemòndenb bo, ne u gbè itub ki cengeh bi'kaare bó. Ama bà teh nà bre nnɔ wɔn, u bulnh ben ibuɔn ne.

53. Ufiin

Ufiin

Uwien ya gber: Saak 3:13-15

¹³ Unil te ni'ni ki ŋmɔbe miyənfuom nin mibenm la, wɔ n̄ cère u'tetemɔnmɔnm n̄ wuɔn kí ye u ŋmɔbe mè, kí li ŋmɔbe lifɛsɔngl, kí li ŋmɔbe miyənfuom u'tuɔn ke ni. ¹⁴ Ama iponponbbiere yεbe ni'fèl ni, ne ni ŋmɔbe kunanierku tɔb bo la, la pèkeh mèn ni'ba ki nendeh ki teh ni yé bigbemòndenb. ¹⁵ Mi ya yenfuom ya bol ɳa ñen' paaki bó, ama mì yé uŋendun nin unisaal ya yenfuom ne, ki tonde' ki yé usenpol yaam.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ufiin ya nubii te ikonkon ki gbenge ma nnɔ ne cère' u

lənh kuñonku ki coh tibont miyənfuom. Saak ye uñendun ya yənfuom ña ñen' paaki bó bii Uwien saan, ama mì ñen' unisaal nin usenpol saan ne, ki kuñndeh te ibiere ni. Ti bi li kàan Uwien ya gber ne kí le Uwien ya yənfuom. Ti kàareh ki mieh wɔ wɔ n̄ tore te ti kàanh u'gber la, tí li ciih tu'tingi la, Mifuoñaanm li de te miyənfuom mà ti yé. San 16:13 tōke' ki ye Mifuoñaanm ne li cère tí li ñmɔbe tigbemònt isen ke ni. Cère men tí li nuunh Uwien ya yənfuom.

Iniire nin mijjiinm

1. Be cère' ufiin coh tibont kuñonku miyənfuom-i?

U ñmɔbe i'nunbii ya gbenge ne ki lənh kuñonku.

2. Uñendun ya yənfuom tukeh te ki joh la?

Mì tukeh te ki joh ibiere ni ne.

3. Ti li tien mila kí le miyənfuomònm-i?

Ti li mie Uwien ne wɔ n̄ de te.

Unil li tien migbiirm mà: Saak 1:5

Ni'ni miyənfuom pɔre' wà la, wɔ n̄ mie mè Uwien wà ñmɔbe tinimònt ki dienh binib ke faala, ka tiigeh uba nnɔ, ne u li de wɔ mè.

54. Mitierm (*pas de leçon biblique*)

Uwien ya gber : Matie 1:18-21

¹⁸ Bi maa' Yesu Kristo ma bo sɔ. Bi là pun' u'naa Mari uje uba ne bi yih wɔ Yosef. Wa laan là kuɔn' wɔ, ne Mifuoñaanm cère' u punbe'. ¹⁹ U'ce Yosef yé ugbemɔndaan ma nnɔ, ne kí yíe wɔ ñbole kí ŋɔre wɔ tigber nnɔ la ñe saali. ²⁰ U maaleh nnɔ ma nnɔ, ne ki laa' Yonbdaan ya tond uba tideknt ni. Utond nnɔ tɔke' wɔ ki ye: «Yosef, *Dafid ya yaabile, la fenge kí ye ŋa ñ taa a'po Mari kí baa a'den, kime Mifuoñaanm ne cère' u punbe'. ²¹ U li maa kibujebuk, ne á yin kè Yesu , kime wɔn ne li ñen u'bol yaab bi'biere ni.»

Kí maale Uwien ya gber bo

Yesu ya màam te mi'ba kime Mari wà maa' wɔ nnɔ ŋa là ben je. Mimaam mà wɔngeh nà yé nibonmɔnn uŋendun ni si Uwien sɔn' ní u'Bije u te ten kibuk ne. Bi li yin kibuk nnɔ "Yesu" ne, ni'tingi si: "Uwien ŋmiendeh". U tì kpére' ma nnɔ, u'tuonl si wɔ ñ taa u'miel kí cèbe ŋɔ kí ŋmién binib bi'biere ni ne.

Iniire nin mijjiinm

1. ɻme là yé Yesu ya naa, u là punbe' mila bo?

Mari wà ŋa ben je ne yé Yesu ya naa, ne Mifuoñaanm ya tuɔm bo ne u là punbe'.

2. Mila maam ba yé nibonmònn uñendun ni?

Uwien sɔn' ní u'Bijé wɔ ní maa kitink bo bi maah mubumu ma bo.

3. “Yesu” ya tingi si ba?

Liyel Yesu ya tingi si “Uwien ñmiendeh”.

Unil li tien migbiirm mà: San 3:16

Imòn, Uwien yíe uñendun ya nib ki gbién', ne ki taa' u'Bubaabk ki de' ñɔ wà ke teke' wɔ ki jin' la, u la kpo kí juore fènm, ama wɔ ní le *limiel là ña ñmòbe gbenm.

56. Ugur (pas de leçon biblique)

57. Fanga

Fangambe

Uwien ya gber: Mark 5:1-15

¹ Yesu nin u'panpaankaab tì baa' miñunciemn ya gbaatɔl, Gerasa yaab ya tinfènm ni. ² U ñeh buñerbu ni uyo wà nnɔ ne uje uba pɔk ki ñen' ikul bó ní ki cendeh wɔ. Usenpol ne là ñaake wɔ. ³ U là kɔ bi subeh binib tijɔlulnt tà ni nnɔ ne. Bi lòle' wɔ tikudɔkr mɔñɔn la, u cienh tù ne. Nen bo ne uba ña ji là li fre kí cuo wɔ. ⁴ Bi là taah mugbiemu nin tikudɔkr ne ki lùoh wɔ, ne u cienh tikudɔkr nnɔ ki kòh mugbiemu nnɔ. Uba ña là li fre wɔ. ⁵ U là tuu ki te ikul nnɔ ni nin igbengben bo ne ñɔñku nin wien ni ki wuureh, ki taah iten ki bungreh u'ba.

⁶ U te fɔnfɔkm, ki laa' Yesu, ne ki sen' ki lá gbaan' u'nintuɔli, ⁷ ki wuure' ufaa bo ki ye: «Yesu, Uwien wà ña ñmɔbe Nacentɔ ya Bije, min nin sin tu le ne? N gbáanh ñe ne, Uwien bo, la jènde nni.» ⁸ Yesu tɔke' usenpol nnɔ ki ye wɔ ñ siere uje nnɔ saan ma nnɔ ne cère' u len' nnɔ. ⁹ Nen saan ne Yesu niire' wɔ ki ye: «Bi yih ñe ba?» Ne u ye: «Ti yεbe ma nnɔ, bi yih nni Ligol ne,» ¹⁰ ki tùɔreh ki gbáanh wɔ ki teh u la ñɔre be kí ñen mitinfenm nnɔ ni.

¹¹ Tɔ, fangambε biba mɔ là te ni'saan ligbengbenl bo ki yεbe ka dindin, bi kpaah be. ¹² Ne isenpol nnɔ gbáan' Yesu ki ye wɔ ñ cèbe yè, yè ñ jo kí tì kɔ fangambε bie nɔ. ¹³ U tuo', ne ì siere' uje nnɔ saan, ki tì kɔn' fangambε nnɔ. Ne fangambε nnɔ ke sen' ki tinde' ligbengbenl, ki tì lu' miñunm ni ki luo'. Fangambε nnɔ là li baa ten itur ile.

¹⁴ Bà kpaah fangambε nnɔ sen' ki jon' udu ni nin idugbaan ki tì tɔke' binib tigber nnɔ. Bi cii' tù ma nnɔ, ne ki baa' be ñ lá liike nà tien'. ¹⁵ Bi baa' Yesu saan ki laa' uje wà isenpol yà yεbe là ñaake wɔ nnɔ ya yεnm jire' u ke ki guo, ne bujewaanbu cuo' be.

Kí maale Uwien ya gber bo

Isenpol ne là ñaake unil nnɔ, ne nil ña ji li fre kí cuo wɔ. Ama Yesu là buu' unil nnɔ, ki ñɔre' isenpol nnɔ u'saan ì jon' fanga cεkl liba saan. Yesu ñmɔbe mituɔm isen ke ni

isənpoł bo. wɔn ŋa tɔnge' ki ye isənpoł là yebe uje nnɔ ni. Tibont ke boh Yesu wà yé biberb ya Ber, ki yé yonbdənb ya Yonbdaan nnɔ ne.

Iniire nin mijiinm

1. Be tien' isənpoł nnɔ jon' fangambe saan-i?

Kime Yesu ne wɔbn' yè n̄ tien nnɔ.

2. Ùmə ne yé unibaab wà ŋmɔbe ufaa isənpoł bo?

Yesu baba ne ŋmɔbe ufaa nnɔ.

3. Be cère' u ŋmɔbe ufaa nnɔ?

Kime u yé biberb ya Ber ne, ki yé yonbdənb ya Yonbdaan, ki yé Uwien ya Bijə.

Unil li tien migbiirm mà: Fil 2:10-11

¹⁰ Nnɔ bà te paaki bó nin bà te kitink bo nin bà te dəntingi nnɔ ke cii' Yesu ya yel la, be n̄ gbaan kí kpieke wɔ, ¹¹ ŋɔ inibol ke n̄ len kí ye Yesu Kristo ne yé tibont ke ya Yonbdaan, kí kpieke ti'Baa Uwien.

58 - 62 (pas de leçon biblique)

63. Uŋmi

Uŋmi

Uwien ya gber: Itùon 9:19b-25

Sɔl tien' Damas ya du ni iwenkàanke binib bà teke' Yonbdaan ki jin' nnɔ saan. ²⁰ Ne ki cin' i ya tāan bo ki kɔh Sufmbə ya tāan ya dur ni, ki tɔkeh binib ki teh Yesu yé Uwien ya Bijə ne. ²¹ Miyɔkm cuo' binib bà ke ciih u

tɔkeh tigber tà nnɔ, nε bi niireh tɔb ki teh: «Bo, na yé wɔn nε là jèndeh binib bà taakeh Yesu ya yel bo Yerusalem ni nnɔ-ɔɔ? Wa baa' wɔ ñ lá cuo bà mɔ te niε saan nɔ nε, kí lôle bε, kí taa bε kí jo Yerusalem, kí tì ñukn bitɔtuɔrcienb-ii?»²² Sɔl wɔn tùɔreh ki faakreh nε, ki lienh ki jinh Sufmbε bà te Damas ya du ni nnɔ, ki wɔngeh bε ki teh Yesu mɔnbe ki yé Uwien ya Nigendkε Kristo nε.

²³ Iwien yà yebe gèbre', nε Sufmbε nnɔ gbiere' ki kpaan' bε ñ ku Sɔl. ²⁴ Idaan ke, ñɔnku nin wien ni, bi ke ki gu udu nnɔ ya guon ya nañuɔn nε, Sɔl lá ñen' ní la, bε ñ ku wɔ. Nε u cii' bi kpaan' u'bo iye ma bo. ²⁵ Nε kuñɔnku kuba, wɔn nin binib bà te nnɔ yuure' wɔ kukendencencienku kuba ni, ki ñen' liguonl.

Kí maale Uwien ya gber bo

Uñmi yé nibonn nà ñmobe lituonl ceen nε. Kristo ya taanl là te Damas ni nnɔ yaab là taa' uñmi nε ki lôle' ki linde' kukendenku kuba ki taa' Sɔl ki ñen' liguonl niba bó bε ñ tore wɔ wɔ ñ ñmere udu ni ya nib saan. Bi tien' nnɔ nε ki ñmien' wɔ. Sɔl là lèbre' u'tetem nε ki ji tɔkeh tigbemɔnmɔnt. Nì tete nε wɔn Sɔl wà bi lèbre' ki yin' wɔ Pɔl nnɔ ji tì tien' Yesu Kristo ya gbemɔnmɔnt ya wɔnwɔknicien. Uyo uba nì ciɛke ti'mɔ ñ li toreh tɔb nε, kime nεn nε li ñen te len. Ti yé Kristo yaab ma nnɔ, ti yé Uwien ya dencenl ya nib nε, nì mɔn tí li toreh tɔb nε.

Iniire nin mijiinm

1. Kristo ya taanl là te Damas ni nnɔ yaab là taa' uŋmi ki tien' ba? *Bi tore' Sɔl u ŋmɛre' Damas ni kime sufmbɛ là nuunh bɛ ñ ku wɔ nɛ.*
2. Ba bi tore' Sɔl la, bɛ bi li tu wɔ? *Bi bi li ku wɔ nɛ.*
3. Be cère' Kristo yaab bi li tore tɔb-i?
Kime ti yé Uwien ya dencenl ya nib nɛ.

Unil li tien migbiirm mà: San 15:12

N yíe ní li teh nà si: li yíe men tɔb ten n yíe ne ma bo.

64 - 65 (pas de leçon biblique)

66. Utənpik

Unadondond

Uwien ya gber: 2 Pier 3:17-18

¹⁷ Nen bo, n'jɔtiebɛ, n juɔ' ki tɔke' ne sɔ. Li ben men, ki la cère bà ŋa boh Uwien, ki tûre' nnɔ ñ lere ne ní paan bi'bo, kí lúo ni se usensien wà ki faa nnɔ. ¹⁸ Ama tûre men kí li bendeh ti'Yonbdaan nin ti'ŋmienl *Yesu Kristo ki joh inun bó, kí cère u'juokm ñ li yebreh ni'saan. Wɔn si ukpieke fenfennɔ nin uyo wà ŋa ŋmɔbe gbenm. Ami.

Kí maale Uwien ya gber bo

Ten unadondond diɛh ticuɔr ma bo ki coh inasi nnɔ, Satan ñikndeh ki diɛh ki coh te nnɔ nɛ. U cèreh mibiikm mà yeba ne tuukeh te ti'fuobm ni. Nba la, u li fre kí sɔn unil uba ti'saan wɔ ñ lá cère ti'benku ni ñ be. Ta fère'

unil nnɔ̄ ki juore' ki te ubenpiebe ni la, Satan ya dieku cuo' te nínc̄. Yesu t̄oke' te Matie ya gbɔ̄nku ni 6:15 ki ye na fèreh bitɔ̄b bi tien' ne ibiere yà la, ni'Baa mɔ̄ ɔ̄ja n̄ fère ne ni'yì. Ti mie' Yesu la, u li tore te tí li fère ti'nennendb. Nnɔ̄ ne tí fre kí lɔ̄ke Satan ya der. Ti faake' nin mibiikm mà ke la, n̄i cèreh ti faakreh ne, ki toreh te ti kpienh mitekjem ya sen ni. Li nuunh á kpére Yonbdaan nin ti'ñmienl Yesu Kristo ya juokm nin u'bènm ni.

Iniire nin mijiinm

1. Be cère' Pier t̄oke' u'gbɔ̄nkàanb ki ye be n̄ li bén-i?

Bi la cère' binibierb n̄ tuln be ɔ̄j be n̄ wie bi'tekjim.

2. Kristo yaab li tien mila ki li bén miturm bó?

Be n̄ li bén miwɔ̄knm mà ke te nin Uwien ya gbɔ̄nku wɔ̄knmh ma nnɔ̄.

3. Mile wɔ̄knm ba ne Pier wɔ̄kn' u'gbɔ̄nkàanb ki fɔ̄re'?

Be n̄ li kpienh Yonbdaan nin ti'ñmienl Yesu Kristo ya juokm nin u'bènm ni.

Unil li tien migbiirm mà: 1 Kor 10:13

Mibiikm mà tu' ne nɔ̄, yé mibiikm mà li fre kí tu unisaal ke ne. Uwien yé umemɔ̄ndaan ma nnɔ̄, wa n̄ cère mibiikm mà li faake nin ne n̄ tu ne. Ama mibiikm lá tu ne la, u li de ne mituɔ̄m ní juun kí teke, kí wuɔ̄n ne ni li kpìen isen yà kí ñe len.

67 - 68 (pas de leçon biblique)

PRIX : 300 F CFA